

ప్రముఖాంధ్ర

ప్రపంచ తెలుగుల మానస పత్రిక

ఏప్రిల్ 2014

సంపుటి : 20

231

సంచిక : 4

సీగతీనీ ధర్మమార్గమైనీ హిందూమతాగ్నాక్ మతమీగుకావేలదు!

కాఫాయనకండి సుమా! కళ్లుపోతాయీ! మువ్వనెల జాతీయపతాకంలోని పైరంగు కాఫాయం!!

అందర్నీ అన్ని మతాలవారిని తన వొడిలో చేర్చుకున్న భారతదేశమును భారత దేశంగా పిలవడం ఎప్పుడో మరచిపోయాం. హిందూ దేశమని కూడా పిలువడం లేదు. ప్రపంచములో క్రైస్తవ మత దేశాలున్నాయ్. ముస్లిం మత దేశాలున్నాయ్. అన్యమతాలకు కూడా దేశాలున్నాయ్. హిందూమతానికి ఉన్నవి నేపాల్, హిందూ దేశములు రెండే! నేపాల్ని కమ్యూనిస్టులు ఇతర భారతీయ పక్షాలు సెక్యులర్ అంటూ హిందూ పతాకాన్ని పీకివారేశారు. ఇక హిందువులకున్నది ఒక్క హిందూదేశమొక్కటే. ఈ దేశంకూడా 'ఇండియా' అనే ఎంగిలిషే పేరు తెచ్చుకున్నది. అన్యదేశ బీజ పాలనంతో కాపాయమని నిందిస్తూ హిందూమతాన్ని 'భారత్'నుంచీ త్రోసెయ్యాలని కంకణం కట్టుకున్నది. హిందూ దేశబీజాన్ని తుదముట్టిస్తే, హిందూ దేశములోని ముస్లిములకూ, శిఖులకూ, యితర చిన్న మతస్థులకూ రక్షణ ఉండదు. క్రైస్తవంగా మారిపోతుంది. ఇప్పటికే పశ్చిమ దేశాల్లోని కొందరు క్రైస్తవ పెద్దలు భారీగా ధన నిధులను భారతదేశంలోకి పంపిస్తూ, వారి మతాన్ని బలోపేతం చేస్తున్నారు. భారతదేశంలో పుట్టిన బౌద్ధమతాన్ని యితర దేశాలకు త్రోసిన వేసిన 'మనం' అన్యమతమైన క్రైస్తవాన్ని వొంటినిండా పులుముకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. ఇందిరా గాంధీ హత్య నేరంతో శిఖులను ఊచకోతపెట్టాం. ఆమె కాలంలోనే శిఖుల ఆరాధనా స్థలమైన అమృతసర్ స్వర్ణాలయంలోనికి సైన్యాన్ని పంపాం. కాశ్మీర్లో హిందూ పాకిస్తాన్ సైన్యాల పోరాటంతో కాశ్మీర్లోని హిందూ వాసులైనవారందరూ మూటలు చంకన పెట్టుకుని, గృహాలను విడిచి ఫలాయనం చిత్తం గ్రహించారు. అక్కడ ఉన్న పాలకులూ, పాలితులు ముస్లిములే!

భారత్కు రక్షణగా ఉన్న హిమాలయముల్లో చైనియుల బెడద ఉన్నా. అక్కడున్న హిమవర్షత హిందూ క్షేత్రాలలోకి (మానసరోవరం, కైలాసం ఇత్యాది క్షేత్రాలు) పాదం మోపాలంటే చైనా ప్రభుత్వ అనుమతిని పొందాలి. కైలాసనాథుడైన పరమ శివుడూ, ముందుగా ఉన్న నందిశ్వరుడూ, యమధర్మరాజూ మరోవైపున ఉన్న అలకానందీ, మందాకినీ, గంగానదులెవీ కరుణించడం లేదు. సింధూనది అన్య ప్రాంతంలో ప్రవహించడంతో తద్వారా ఏర్పడినసింధూ నాగరికత మృగ్యవైపోయింది.

ప్రస్తుత భారత ప్రభుత్వం (యూ.పి.యే అనను - అందరూ బాధ్యులే!) హిందూత్వంపై ఇనుపపాదం మోపింది. 200 సం॥ములు దాస్యంలో బ్రతికిన హిందూదేశస్థులీ పెను ప్రమాదాన్ని గ్రహించడం లేదు.

భారత కాంగ్రెసును స్థాపించినది బ్రిటిషు వనిత. భారతదేశంలోని కుమ్మువ్యాధి గ్రస్టులందరికీ సేవలు చేసిన మదర్ థెరెసా విదేశవనిత. జర్మనీ వెళ్ళి భారత పతాకాన్ని ఎగురవేసినది పార్వీ వనిత. ఇందిరాగాంధీ భర్త ఫిరోజ్ గాంధీ తన మామను పార్లమెంటులో నిలదీసి భారతరాజ్యాంగాన్ని కాపాడాడు. ఇందిరా గాంధీ, ఆమె తనయుడు రాజీవ్ గాంధీలిరువురూ భారతీయతనుగానీ, చిరునామానుగానీ, చెరప లేదు. నిజానికి వారు గాంధీవంశస్థులు కానేకారు. ఆమె పెద్దకోడలు దేశాధ్యక్షులూ, దేశ ప్రధానులకన్నా పార్లమెంటుకన్నా అత్యున్నత అధిష్టానదేవతయి, సనాతన ధర్మాలను కదలించాలని చూస్తూండడం అత్యంత విచారకరంగా ఉన్నది. ఆమె దేహచ్ఛాయలో ఉన్న తెల్లదనం అంతఃకరణలో లేదు. ఎవరూ ఈ సత్యాన్ని గ్రహించక పోవడం, భవిష్యత్తురాల వారికి ఆపాదించబడే శాపం.

ఈ శాపోపశమానాన్ని కల్పించడానికి అశోకచక్రవర్తి, ఛత్రపతి శివాజీయో, సమర్థ రామదాసో, ఆదిశంకర భగవత్పాదులో, స్వామి వివేకానందులో తిరిగి పుట్టాలి. వెయ్యికి ఒక్కడైనా యువకుడు మేలుకోవాలి.

ప్రస్తుతమున్న బి.జె.పి.కి ఒక విధానం లేకపోవడం, సమయానుకూల రాజకీయం భారతదేశానికి ఏ మేలునూ చేయలేదన్నట్లు తెలుస్తూన్నది. భారత స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 565 స్వదేశీ సంస్థానములొకటి చేసిన సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేలుడు యైనా స్వర్గం నుంచి వస్తాడా! బుద్ధుడిక తిరిగిరాడు. భగవంతుడు పూర్తిభ్రష్టుత్వం పట్టితే తక్కు అవతరించడు. ఎవరుతో చెప్పుకోవాలి. ఎవరు దిక్కు? సమైక్య భారత దేశంగా ఉన్న దేశాన్ని భాషా రాష్ట్రపరంగా విభజించిన ఆంధ్రప్రజలను వేడుకోవాలా? భారతదేశపు గుండెకోతకు ఎవరు బాధ్యులని నిందించగలను. ఇటీవల కాంగ్రెసు, బిజెపి తెలుగుదేశం పార్టీల అహరహకృషితో, రెండుగా చీల్చబడిన అమాంకుల రాష్ట్ర ప్రజలతో చెప్పుకోనా! ప్రజలు విశ్వసించిన సిగ్గుయెగ్గాలేని నాయకులకు చెప్పనా? అసలు భాషా రాష్ట్రంగా విభజించడమే తప్పయని ఒప్పుగ చెప్పిన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయితో చెప్పనా? సాయిరాం నామస్మరణను ఊతంగా చేసుకుని బయల్దేరిన అధర్మచార్కులకు, కుహనా పీఠాచార్కులకు చెప్పనా? సనాతన ధర్మమే ఉత్తమ ధర్మమని విశ్వసిస్తున్న వారున్నారని చెప్పనా? పొరుగు లెవరితో కలహములు లేకుంటే చాలునని చెబుతాను. అన్యదేశమేదీ మనల్ని దోచుకోకుంటే చాలు బలమిచ్చినంత మేలని చెబుతాను! భజనలూ, విభజనలూ మానడని చెబుతాను. కొత్త రక్షంగల వారు రావాలని విన్నవిస్తాను.

సర్వేజనాస్సుఖినో భవన్సు,
ధర్మోరక్షతి రక్షితః యతో ధర్మస్తతో జయః

బుధజన విధేయుడు

- గోపేటి శ్రీరామారావు

శ్రీరామరక్షా సిద్ధిరస్తు!

ముస్లిములకు పాదుషాలకూ సకల భారతీయుల రక్షకుడవై సకల 'ధర్మరాజ్యం'గా నేలిన సీతారామా!
నీ బంటు హనుమంతునితో కూడి రావయ్యా
కలియుగ రాక్షసులు నంతము చేయుమయ్యా!

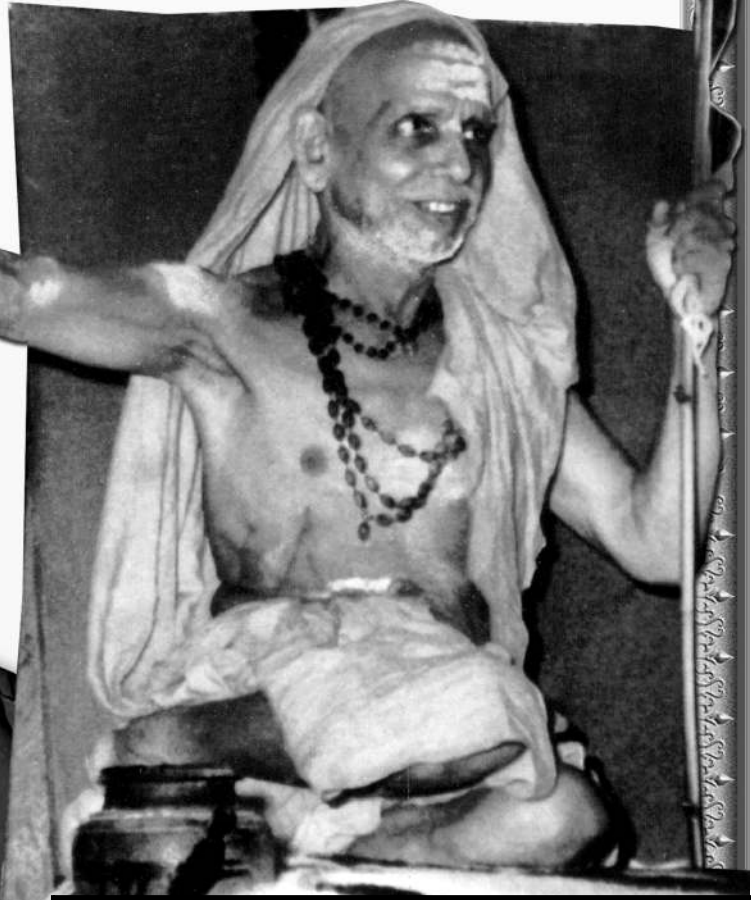
Editor : GOTETI SRI RAMA RAO, Printed, Published & Owned by G.V.RAO, Associate Editor at GOTETI GRAPHICS, 16 (64), Thambiah Reddy Road, West Mambalam, Chennai - 33. Phone : 91-44-24742091, 91-44-23716322, 91-44-24894145 - Tele Fax : 91-44-23716322 www.pramukhandhra.org/E.mail : pramukhandhra95@gmail.com

YEARLY SUBSCRIPTION : RS. 216/- PROMOTERS SUBSCRIPTION : RS. 216/-

కంచి పరమాచార్య అపర శంకరులు శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతీ స్వాముల వారి ఆశీస్సులూ, వారు కుంభకోణంలోని సంస్కృత మహాసభల ప్రత్యేక గ్రంథ సంచిక ప్రసాదించి ఆశీర్వ దించడంతో ఈ భాషా సంస్కృతిపరమైన 'ప్రముఖాంధ్ర' మానస పత్రిక బలపడింది. వారు భౌతికంగా లేకపోయిననూ వారి ఆశీస్సులు నా మనఃఫలకంపై నిలిచి ఉన్నాయి. 'గోటేటి' వంశీకు లంటే వారికి అత్యంతమైన ప్రీతి.

**నమో శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర
సరస్వతీ స్వామీ నమో నమః**

జయ నామ సంవత్సరమా!
దిగ్విజయాభవా! క్రొత్త నేతలనెన్నుకో!
యువతను మేలుకొనే రాజకీయ
నిర్దేశము చేసే శక్తిని ప్రసాదించు!
భారతీయ యువత భవితను తీర్చిదిద్దే
స్టైర్య ధైర్యాన్ని పుంజుకోవాలి!
జాతీయ భావం లేనివారు
జనక్రూరులని తెలుసుకోవాలి!

**శ్రీవారి సహస్రకలశాభిషేక సేవ - కమనీయ సేవ!
98 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు - సెట్ వేసి చిత్రీకరించారు**

ఒకసారి నేనూ, నా భార్య పిల్లలతో సహస్రకలశాభిషేకం చేయించాం. అదీ 'జయ విజయుల నంటిపెట్టుకు ఉన్న మండపంలో జరిగింది. తిరుమలలో శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికి జరిగే నిత్యవార సేవలను శ్రీ వెంకటేశ్వర భక్తిఛానెల్ వారు చూపిస్తున్నారు. అలిపిరి సమీపంలో 98 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించిన తిరుమల ఆలయాన్ని పోలిన సెట్ లో సహస్రకలశాభిషేకం సేవను చిత్రీకరించి చూపిస్తున్నారు.

**కాకినాడలో బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు
వ్యాఖ్యానంతో ఏడు రోజులు జరిగిన ఏడుకొండుల
వాని వైభవోత్సవములు వర్ణనకు అతీతములు!!**

తిరుమలలో శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామికి జరిగే సేవలను దిగువ, మధ్య తరగతి పేద వర్గాలకు చెందిన భక్తులు వీక్షించే అవకాశములు లేవు. సేనాటికెట్టు పరిమిత సంఖ్యలోనే ఉంటాయి. సిఫారసు ఉంటేకాని అవి లభించవు. చాలామంది ఈ సేవలను చూడాలనుకునే ప్రయత్నం అసాధ్యం. వారందరికీ శ్రీవారి సేవలను చూపించడానికి శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తిఛానెల్ రంగంలోకి దిగింది. తిరుమల ఆలయంలో ఈ సేవలను చిత్రీకరించడం జరుగదు కాబట్టి అలిపిరి సమీపంలో ప్రముఖ కళాదర్శకుడు పేకేటి రంగ సారథ్యంలో 98 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేసి అచ్చు శ్రీవారి ఆలయాన్ని పోలిన సెట్టింగులు వేసి, ఇక్కడ ఏర్పాటు చేసిన మూలవిరాట్ కు తిరుమలలో జరిగే విధంగానే సేవలు నిర్వహించి వాటిని చిత్రీకరించి భక్తి ఛానెల్ లో ప్రసారం చేస్తున్నారు. ఈ చిత్రీకరణపై చిన్నపాటి వివాదాలు తలెత్తగా, ఉన్నతాధికారులు వాటిని పరిష్కరించారు.

మా ఆలవేలువు
శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు
సదా రక్షించుగాక!

**ఏడుకొండల శ్రీనివాసా - ఏడేడు లోకాల ఏవేల్కుకా
సహస్ర కలశాభిషేకం నీకే జరుగుతున్నదయ్యా!**

ప్రకృతి ఒడిలోని పట్టుబట్ట! యుగాది

'జయ "జయ" నిర్ధారం' అనుకుందాం

-జనం వారి మనం మంచివైపు వారితో జయమే!
కొత్త యువతరం వస్తే విజయమే-!!

కొత్త రావాలి! పాతపోవాలి!

ఉగాది కిది సందేశం కావాలి!

షడ్రుచ్యములు కోరే మాసపుడా! 2014 సంవత్సరంలోకి ప్రవేశిస్తున్నావ్! వివాహం నాటి సప్తపథాన్ని మనసం చేసుకో! వసంత రుతువు ఆగమనమే యుగాది కాలపురుష తత్వం గురించి 'జయ'ముకూ అపజయముకూ నీవు కారణమవుతావు. కాల గమనంలో ఈ ఉగాది మజిలీ 28వ చతుర్వ్యం పరిభ్రమణంలో ఇది కలియుగం. క్రీస్తు తరువాత దాదాపు రెండువేల సంవత్సరాలకు పైగా గడచిపోయాయి. ఈ తెలుగు సంవత్సరాది 'శ్రీజయ' ఉగాది. ప్రభవ నుంచి అక్షయ వరకు ఉన్న అరవై సంవత్సరాలలో ఈ జయ నామ సంవత్సరమున్నది. ఈ 60 పేర్లు నారదుని సంతానం పేర్లని. పేరును బట్టి సంవత్సర స్వభావం ఆధారపడి ఉంటుందని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. సాలుసరి లెఖలు పూర్తిచేసుకునే మార్చి 31న ఇప్పటి ఉగాది వచ్చింది.

మహాయుగాలు, మన్వంతరాల నుంచి తరతరాలు, సంవత్సరాల నుంచి కెరటాలుగా గల ఈ కాలసముద్రానికి ఆధ్యంతరాలు చెప్పలేం. ఈ కాలాన్వేషణలో ప్రాచీన గ్రంథ భాండగారాల చరిత్ర పుటలు తెరుద్దాం. శిలాజాల శరీరాలు ఒలుద్దాం. వృక్షకాండాలలో వలయాలు తిరిగిన కాలచక్రాలను అధ్యయనం చేద్దాం. ఇది కలియుగం. క్రీస్తు తరువాత రెండువేల సంవత్సరాలకు పైగా గడచిపోయాయి.

కనురెప్పపాలు అనాది కాలం నాటి కాలమానానికి తొలి ప్రమాణం. కనురెప్పల చలనకాలం నిమిషం లేదా లిప్త, నిమిషాలు గంటలుగా గంటలు రోజులుగా, రోజులు, వారాలు, పక్షాలుగా, పక్షాలు నెలలయ్యాయి. నెలలు అయినాలు, అయినాలు సంవత్సరాలు, సంవత్సరాలు యుగాలుగా కాలమానం చలామణీలో ఉంది. మూడు కొలతల వస్తువును మనిషి కన్ను చూడగలదు. కానీ ఈ విశాల విశ్వానికే కనిపించని నాలుగవ కొలత కాలం ఉన్నది. ఈ కాలాన్ని చూడగల శక్తిని మనిషికి ప్రకృతి ప్రసాదించలేదు.

సూర్యచంద్రుల ఆధారంగా మనిషి అలసట లేకుండా కాల స్వరూప విశ్లేషణ కొనసాగిస్తూనే ఉన్నాడు. మొదట రాత్రి, పగలు తర్వాత ప్రకృతిలోని మార్పులు, ప్రాతిపదికగా రాత్రింబవళ్ల, ఋతువులు విభజన జరిగింది. సూర్యునికారణంగా ఋతువులు మారుతున్నాయి. సూర్యాది గ్రహసంక్షత్రాల గమన విశేషాలు 'ఖగోళ విజ్ఞానం'. ఈ సుదూర గ్రహసంక్షత్రాల నుంచి కనిపించకుండా ప్రసరించే వైశ్విక శక్తి కిరణాలు మనిషిపై చూపే ప్రభావాన్ని జ్యోతిష విజ్ఞానం పరిశీలించింది. ఈ రకంగా ఈ రెండు శాస్త్రాలు మనిషి చేతిలోని కాలం అనే నాణానికి బొమ్మ - బొరుసులయ్యాయి. భూమితో సంబంధాన్నీ బట్టి సూర్యగమనం ఆధారంగా సౌరమానం, చంద్రగతిని బట్టి చాంద్రమానాన్ని ఏర్పరిచారు. సూర్యుడు నెలలో ఏ రాశిలో ఉంటే ఆ నెలకి ఆ రాశి పేరు వస్తుంది. చంద్రుడు పూర్ణిమనాడు ఏ నక్షత్రం దగ్గర ఉంటే నెల ఆ నక్షత్రం పేరు వస్తుంది. చంద్రుడు చిత్తనక్షత్రం దగ్గర ఉంటే చైత్రమాసం. ఇది నెలలు, ఋతువుల సంక్రమణం

ఈ సంక్రమణంతోనే మళ్ళీ మధు (చైత్ర) మాసం వచ్చింది. మల్లెపూల పరిమళం, వేపపూల వగరు వాసనలు, నవరసాల చెరకుతోటలు, చవులూరించే మామిడి రుచులు కన్నె నయగరాల, కోకిల పంచమస్వరం వసంతయామినికి స్వాగతగీతం పాడింది. ప్రతీ కదలిక ప్రతీ వస్తువు వసంత లాలిత్య పరిష్కావితం. దీన్నే ఉగాది అంటారు. ఈ రోజే బ్రహ్మ సృష్టి ప్రారంభం అయ్యింది. బ్రహ్మ సరస్వతి సహకారంతో ఈ చతుర్దశ భువన విశేషాన్ని కల్పించిన 'యుగ' ప్రారంభం యుగాది. వసంత ఋతువిన్యాస క్రమం ఆరంభమయ్యే రోజు. శరత్తుకలు విరిసే పవిత్రమైన రోజు.

ఉగాది

వేదకాలంనాడు ధనిష్ఠమాసంతో కొత్త సంవత్సరం ప్రారంభించేవారు. రామాయణకాలంలో శిశిర ఋతువులో కొత్త సంవత్సరం ఆరంభమైనట్లు ఆధారాలున్నాయి. హేమంత ఋతువుతో కొత్త సంవత్సరం ప్రారంభమవుతున్నట్లు అమరసింహుడు అమరకోశంలో రాశాడు. ఉగాది గణనలో మార్పులకు కారణం వేదకాలంలో మూడు ఋతువులను పాటించేవారు. ఒక్కొక్క ఋతువు కాలం నాలుగు మాసాలు. శతపథబ్రాహ్మణంలో ఈ వివరణం ఉంది.

ఒక్కొక్కరు ఒక్కో ఋతువులో ఈపని ప్రారంభించేవారు. అందుకే కొందరికి కొత్త సంవత్సరారంభం వసంతం అయ్యింది. మరికొందరికి హేమంతం. ఇంకొందరికి శిశిరం అయ్యాయి. క్రీస్తుశకం 5వ శతాబ్దివాడైన వరాహమిహురుడు ఈ వైరుధ్యాలను విశ్లేషించి లెక్కలు కట్టాడు. ప్రతీ సంవత్సరం చైత్రశుద్ధ పాడ్యమినాడు ఉగాదిగా పాటించాలని ఆయన సిద్ధాంతీకరించారు. 'మధుశ్చ మాధ్యశ్చ వాసంతికవ్రితే' అంటే వసంతంలో క్రొత్త సంవత్సరం ప్రారంభమవుతుందని యజుర్వేదం వివరించింది. కాగా భాస్కరాచార్యుడు చైత్రశుద్ధ పాడ్యమినాడు సూర్యుడు లంకాసగరం వద్ద అనగా సరిగా భూమధ్యరేఖ మీద ఉడయస్తాడు. కనుక అదే సంవత్సరాదిగా పరిగణించాలని ఆయన ఖగోళ సంఘటనను ఉపపత్తిగా చూపాడు.

(పురాణపండ రంగనాథ్ వ్యాసం ఆధారం)

రెక్కలు విరచబడ్డ భారతదేశం!

- భాషారాష్ట్రాలుగా, భాషారాష్ట్రాల్లో రెండుమూడు చీలికలుగా చీలుతూంది -
- ఇరు జాతీయపార్టీల్లోని ఎవరికీ వల్లభాయ్ పటేల్ స్త్రీలంచే ఊక్కులేదు -

ఒక్కటి కాదు, రెండు కాదు, 565 స్వదేశీ సంస్థానలను భారతదేశ సంపూర్ణ సమాఖ్య తొడిమిలోకి తెచ్చిన వల్లభాయ్ పటేల్ ఘనత ఎవరికున్నది? అనాటి కృష్ణమీనన్ నుంచీ ఈ నాటి రక్షణమంత్రి ఆంటోనీ వరకు చైనాకు దాస్యం పలికినవారే!

బ్రహ్మ రాక్షసీ, భూతపిశాచీ వైజామును లొంగదీసి భారత్ లో కలిపిన ఘనత వల్లభాయ్ బాయిదే! కరమ్ చంద్ గాంధీ, జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గానీ దేశ విచ్ఛిన్నతకే దోహపడ్డారు. చైనాభూతం గూర్చి వల్లభాయ్ పటేల్ యిచ్చిన సలహాలను నెహ్రూ కాలి మదమల క్రింద తొక్కిపెట్టాడు. పశ్చిమ, తూర్పు పాకి స్థాన్లుగా భారతదేశం రెండు రెక్కలను విడగొట్టారు. 565 సంస్థానములొక్కటిగా చేసిన పటేల్ వంటి దేశనాయకుడొక్కడున్నా ప్రకాశం పంతులు, నీలం సంజీవరెడ్డి, దామోదరం సంజీవయ్య వంటి ఒక్క నాయకుడున్నా ఆంధ్రప్రదేశ్ బలపడేది.

ఏ రోజున ఏ నాయకుడు ఏ పార్టీలో ఉంటాడో తెలియని అయోమయ దుస్థితి నేడున్నది. ఈ చింపిరి విస్తళ్లు వంటి నాయకులూ, వెర్రిబాగులైన ప్రజలతో దేశం ఎటువయనిస్తుందో నన్న భయం అధికంగా ఉన్నది.

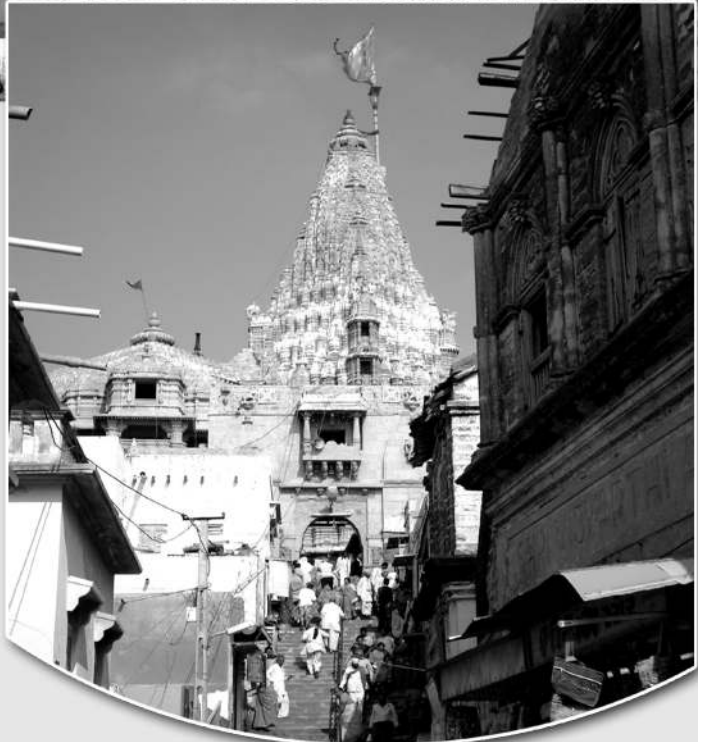
అదిగో ద్వారక! ఆలమండలవిగో!

పురాణము సత్యమే పలుకుతుంది!! శ్రీకృష్ణుని ద్వారకే నిదర్శనం! దర్శనీయం!!!

ద్వారక ఊరు చాలా చిన్నది. ద్వాపరయుగంలో ఈ నగరం ఎలా ఉందని పుస్తకాల్లో చదువుకున్నామో ఇప్పటికీ అచ్చం అలానే ఉంది. గుడిలో ఏడున్నర గంటలకి హారతి అని తెలియగానే హడావుడిగా వెడతాం. గుడి బయట గోడలు అందమైన చిత్రకళతో చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. లోపలికి వెళ్ళాలంటే సెల్ ఫోన్లు అనుమతించరు. క్యూలో నిలబడాలి. త్వరగా కృష్ణుని చూడాలన్న ఆత్రం పెరిగి, గబగబా పరుగులు తీస్తాం. నల్లని విగ్రహం, చారడేసి కళ్ళు... చక్కని పంచెకట్టుతో ఉన్న మూర్తిని చూడగానే మనసు పులకిస్తుంది. ద్వారక దర్శించిన భక్తుని పులకింపు ఇది. ఆ రోజు భక్తుల రద్దీ ఎక్కువగా లేకపోవడంతో తనివితీరా స్వామిని చూడగలిగాం. ఈ ఆలయంలో మనవైపులా ప్రత్యేక దర్శనాలూ పూజలు అంటూ ఏవీ ఉండవు. అందరూ ఒకే వరుసలో రావాలి. అందరికీ ఒకే రకమైన పూజ. తులసీదళం ప్రసాదంగా ఇచ్చారు. ఇక ఆలయంలో ఎటు చూసిననూ ఎక్కువగా కృష్ణుని పరివారమే కనిపిస్తుంది.

ఈ ఆలయంలో కృష్ణునికి రోజుకు నాలుగుసార్లు హారతి ఇస్తారు. ఆ సమయానికి ఊళ్ళో ఉన్నవాళ్ళంతా ఇక్కడికి చేరుకుంటారు. ఉదయం 6 గంటలకి బాలహారతి, 11 గంటలకి భోగహారతి, సాయంత్రం ఏడున్నరకు సంధ్యా హారతి, రాత్రి 9 గంటకి శయన హారతి. ఈ నాలుగు హారతులలో విశేషం ఉన్నది. ఇక్కడున్న ధ్వజస్తంభంపై ఉన్న బట్టను రోజుకు మూడుసార్లు మారుస్తారు. ఇది

ధర రూ. 200/- మాత్రమే **ఫెంగ్షుయ్ అదృష్ట నాణాలు** Fengshui Lucky Coins

ఫెంగ్షుయ్ అదృష్ట నాణం సాధారణ నాణం వలె గుండ్రంగా వలయాకారంలో ఉండి మధ్యలో రంధ్రంతో ఉంటుంది. మధ్య రంధ్రం భూశక్తిని, నాణం యొక్క వలయం స్వర్గశక్తిని సూచిస్తుండగా ఆ నాణానికి కట్టబడియున్న ఎర్రరిబ్బన్ మానవశక్తిని సూచిస్తుంది. అంటే మానవ, స్వర్గ మరియు భూ శక్తులను ఏకం చేసి ఆ రెండు ప్రాంతాలందుగల సంపదను ఆకర్షించే అయస్కాంతంగా పనిచేస్తుంది ఫెంగ్షుయ్ అదృష్ట నాణాలు. ఈ నాణాలను బిల్ బుక్, ఆర్డర్ బుక్, బ్యాంక్ పాస్ బుక్, లాకర్, బిర్యా, గల్లాపెట్టె, కంప్యూటర్, ట్రైఫోన్ మొదలైనవారిలో ఉంచితే ఇక ఆ పెట్టిన చోట మనీ రొటేషన్ బాగుంటుంది అంటే ధనానికి కొరతే ఉండదు. మనీ పర్సనల్ సూట్ కేస్ లో పెట్టుకుని మీతోపాటు నిరంతరం ఉంచుకుంటే ఎల్లవేళలా విజయం మీదే!

మల్లంపల్లి రొమలింగ శాస్త్రి

పై పవిత్ర ముఖ్య కావ్యం వారు మాకు ఫోన్ చేసి అర్జన్ తెలియజేస్తే పూజ చేసి, పోస్టల్ ఖర్చులు మేము భరించి దిమ్మి పోస్ట్ ద్వారా పంపాలం. మీరు పోస్ట్ మాన్ కు పైవే తెలిపిన అమోంట్ మాత్రం కట్టి పోస్టల్ రిసిప్ట్ తప్పదు.

భక్తిటూడే పవిత్ర సామగ్రి పరిశోధన నిలయం
Bakthitoday Pavithra Saamagri Parisodhana Nilayam
 Balaharithi Nilayam, 49/21A, Rangarajapuram Main Road, Kodambakkam, Chennai - 600024
Ph. : 044-24837505, 09840259871
 Visit : www.bakthitoday.blogspot.com www.indiamart.com/bakthitoday-pavithra

భగవంతునికి వేసే వస్త్రంగా భావిస్తారు. ఈ వస్త్రం పొడవు 52 గజాలు, 27 నక్షత్రాలూ, 12 రాశులూ, 4 దిక్కులూ, 9 గ్రహాలు... వీటి మొత్తమే ఆ 52. ఇక్కడ స్వామికి 11 సార్లు నైవేద్యం సమర్పిస్తారు. పొద్దున్న హారతికి వెళ్ళి, పంచదార కలిపి నైవేద్యంగా పెట్టి ప్రసాదంగా ఇస్తారు. ఇది ఎంతో రుచిగా ఉంటుంది.

కృష్ణ కుచేలులు తిరిగిన స్థలం ఉంది. దాన్ని భేంట్ అని అంటారు. అంటే భేటి సమావేశం అని అర్థం. ఇక్కడ కృష్ణుడూ సుధాముడూ ఇతర మిత్రబృందం అంతా కలిసి తిరిగిన ప్రదేశం. ఆ తరువాత రుక్మిణీ మాత ఆలయానికి వెళ్ళాం. ఆ రోజు పౌర్ణమి కావడంతో అక్కడే ఉన్న రావిచెట్టు కింద చాలామంది దీపాలు వెలిగించారు. హారతి సమయానికి గుడిలో తెల్లని పరదా కట్టారు. దేవుని వస్త్రాలు తెలుపే. ధ్వజస్తంభంపై ఎగిరే జెండా రంగు తెలుపు. పూజారులూ, వారి పిల్లలూ వచ్చిన భక్తులు అందరూ తెలుపు రంగు వస్త్రాలు కట్టుకుని ఉంటారు. పూజారి చీర కట్టుకుని నగలు పెట్టుకుని గోపికలా తయారయ్యారు. ఆయన చుట్టూ అందరూ నృత్యం చేశారు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే గోలోకంలో విహరిస్తున్నామన్న అనుభూతి కలిగింది.

యుగాల తేడాగానీ గాంధీజీ, కుచేలుడు పోర్ బందర్ లో జన్మించడం కాకతాళీయం. సుధాముడి ఇల్లు ఇప్పటికీ ఉంది. ఆ పక్కనే ఆయనకో ఆలయం నిర్మించారు. తరువాత హరిసిద్ధిమాత ఆలయానికి వెళ్ళాం. ఆపై బాలక్ తీర్థ చూశాం. కృష్ణుడు అవతారం చాలించే సమయంలో కూర్చున్న చెట్టు అక్కడ ఉంది. దాని కింద కృష్ణుడు కిరాతకుని విగ్రహాలు ఉన్నాయి. ఆ తరువాత త్రివేణి సంగమం. భగవానుడు అవతారం చాలించిన స్థలం చెరుకున్నాం. దీన్నే దేహస్వర్గ తీర్థం అనీ అంటారు. ఇక్కడ హిరణ్, కపిల, సరస్వతీ నదులు సంగమంగా సముద్రంలో కలుస్తాయి. ఈ త్రివేణి సంగమంలో పవిత్ర స్నానాలు చేసి కృష్ణుని నిష్ఠుమణం తరవాత బలరాముడు కూడా పాముగా మారి గుహలోకి దూరి అదృశ్యమాయ్యారని చెబుతారు. దానినే దావుచీని గుహ అంటారు. ద్వారకా ఆలయ దర్శనం 5 వేల సంవత్సరాల వెనుకకు గొనిపోయింది.

శ్రీశ్రీశ్రీ దత్తవిజయానంద తీర్థస్వామివారి శుభాశీస్సులు

అవధూత దత్తపీఠము, శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద ఆశ్రమము, దత్తనగర్, ఊటీరోడ్, మైసూరు - 570025

ది. 7.02.2014, మైసూరు

గౌరవనీయులు, ప్రముఖాంధ్ర సంపాదకులు శ్రీ గోటేటి శ్రీరామారావుగారికి నమస్కారములు,

మీరు పంపిన 'ప్రముఖాంధ్ర' ఇరువది సంవత్సరాల సంచిక శ్రీ దత్తవిజయనానంద తీర్థస్వామిజీవారి చేతికి అందినది.

శ్రీస్వామిజీవారు, రామబాణంలా దూసుకుపోతున్న మీ బాణిని చూసి ఆనందించారు. మీ పత్రికలో ప్రచురింపబడుతున్న పలు విజ్ఞానాంశాలకు, తేనెతొలుకే తేటతెలుగులో, పాఠకులకు అర్థమయ్యే లాగా తెలియచేప్పే శైలికి ఆనందించారు. శ్రీరామచంద్రుని సఖ్యతను గురించిన మంచిమాటను తెలిపినందుకు చాలా సంతోషించారు. భక్తిమాలలో వచ్చే వ్యాసాలను మీ భాషలోకి మార్చుకొని ప్రచురించుకొంటున్నందుకు సంతోషం. ఇది భక్తిమాలలోని వ్యాససారంశమనే మాటను కూడా ఇకపై చేర్చగలరని మనవి.

మీ కలం నుండి జాలువారే పద ఒరవడిలో "జన్మభూమి- కర్మభూమి"పై గల ప్రేమ గొప్పగా ఉంది. ప్రముఖాంధ్ర సమాజానికి దర్శణంలాగా ఉంది.

అధికారులకు అవసరమయ్యే సూచనలు, సామాన్యులకు తెలియవలసిన సూత్రాలు, ఆధ్యాత్మికులకు కావలసిన జ్ఞానసంబంధమైన విషయాలూ, వైజ్ఞానికులకు అవసరమైన అంశాలు, వారు సాధించవలసిన లక్ష్యాలు ఉన్నాయి. కళారంగానికి చేయవలసిన సేవలు, కళాకారుల యోగక్షేమాల గురించిన సమాచారములు ఉన్నాయి. దీర్ఘదర్శనంతో సమాజపురోభివృద్ధికి, వ్యక్తిగత అభివృద్ధికి అవసరమగు విషయాలు ప్రచురితమవుతున్నాయి. సమాజాభివృద్ధికి కావలసిన ఇటువంటి పలు అంశాలుగల 'ప్రముఖాంధ్ర' పత్రిక, పత్రికారంగంలో మరింతగా అభివృద్ధిపథంలో ముందుకు సాగగలదని శ్రీస్వామిజీవారు అభిలషించారు.

"ఇరువది సంవత్సరాల జన్మదినోత్సవం జరుపుకొంటున్న 'ప్రముఖాంధ్ర'ను పెంచి పెద్ద చేసిన, శ్రీ రామారావుగారు ఆయురారోగ్యాలను కలిగి, మరిన్ని జన్మదినోత్సవాలను జరుపుకొనేలాగా పత్రికను నడిపించెదరు గాక! సమాజమనే క్షేత్రంలో అక్షరమనే ఓషధి బీజాలను వెదజల్లుతూ, ప్రపంచ తెలుగుల మేలును కాంక్షిస్తూ, వారి మనస్సులను దోచుకుంటున్న ప్రముఖాంధ్ర పత్రికపైన, ప్రతికాధిపతి శ్రీ రామారావుగారిపైన శ్రీ ఆదిగురుదత్తస్వామి, పూజ్యశ్రీ గణపతినచ్చిదానంద స్వామిజీవార్ల అనుగ్రహం ప్రసరించుగాక!" అని ఆశీర్వదించారు.

జయ గురుదత్త.

ఇట్లు, నమస్కారములతో,
అంతేవాసి, రామ్ జీ
(ములుకుట్ల మెహర్ శ్రీరామ్)

లేఖలు

ప్రముఖాంధ్ర మాసపత్రిక సంపాదకులకు నమస్కారం!
మహాశయా! తమ సంపాదకత్వంలో వెలువడుతున్న ప్రముఖాంధ్ర మాసపత్రిక 2014 జనవరిలో 20వ జన్మదినోత్సవ సంచిక వెలువరిస్తున్నందుకు, ప్రముఖాంధ్ర పాఠకుడిగా, వ్యాసాలు పంపుతున్నాను. తాము ఆదరంతో ప్రచురిస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. విశ్వవ్యాప్తిగల తమ పత్రిక భారతీయ సాంస్కృతిక వైభవాన్ని చాటే ప్రముఖపత్రికగా చిరకాలం వర్ధిల్లాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను. శుభాకాంక్షలతో
భవదీయ - జానమద్దిహనుమచ్చాస్త్రి
జౌనమద్ది హనుమచ్చాస్త్రి పరమపదించడానికి ముందు నెల ఈ ఉత్తరాన్ని 'ప్రముఖాంధ్ర'కు వ్రాసారు. దివికేగే ముందు వ్రాసిన వారి ఉత్తరం దివ్య ఉత్తరంగా భావిస్తున్నాను.
- గోటేటి

తేనెధార తెలుగు

ప్రాకృతం అనే ముడి ఖనిజం నుంచి లభించిన మేలిమి బంగారం తెలుగు! భాష అనే శిశువు కోసం అమ్మ కట్టిన ఊయల తెలుగు! సాహితీమూర్తులు అనే తేనెటీగలు సమకూర్చిన తేనెధార తెలుగు! పల్లెసీమ అనే పాడియావు పొదుగునుండి వచ్చిన పాల తెలుపు తెలుగు! పుస్తకం అనే పున్నమికి పూచిన వెన్నెల వెలుగు తెలుగు! తెలుగు వెలిగించింది భాషా దీపాన్ని! సంస్కృతి అనే చమురు పోసి, తెలుగు వెలిగించింది ఆరిపోని అఖండ దీపాన్ని! ఆంగ్లమైనా, అన్యభాషలైనా సూర్యుడిలాంటి తెలుగు వెలుగు ముందు దివిటీల తప్ప దీటైనవి కాలేవు! మేడిపండు భాషల మమకారాన్ని వదిలి తెలుగు మామిడిపండు కమ్మదనాన్ని చవిచూస్తే చాలు అమృతం రుచి తెలిసివస్తుంది అమృతభాష గొప్పతనం అర్థమవుతుంది.
- సోమిశెట్టి వేణుగోపాల్

శ్రీ జయ నామ ఉగాది కవిత

'ఆశలు తీరి కాంక్షలు నెరవేరాలి'

1. శ్రీజయనామ సంవత్సరమా నీ రాక విజ్ఞత పెంచి అజ్ఞానాన్ని త్రుంచి సర్వజగత్తుకి మేలు చేయాలి
2. లేలేత చివురు లేసి మావికొమ్ము కనువిందు చేస్తుంటే చింతలబీకట్లు పారిపోవాలి నీ రాకతో భోగభాగ్యాలు చేకూరాలి!

3. లేమి మాయమై కలిమి మా పరమై కుత్సితం దూరమై జ్ఞానం మా వశమై
  4. నీ రాక సర్వసంపదల్ని ప్రసాదించాలి! సహన గుణాన్ని అలవర్చాలి! అన్నదమ్ములు ఐకమత్యం కల్గి ఆత్మబంధువులై నిలవాలి
  5. శ్రీ జయనామ సంవత్సరమా నీ ఆగమనంతో ఆశలు తీరి కాంక్షలు నెరవేరి అభ్యుదయ మాధ్యంలో పయనించాలి!
- మేడిచర్ల సూర్యప్రకాశరావు, రామరాజు లంక

ఆయన 'గాడ్' - అందరికీ గాడ్!

మీరు వెదురుపాక (తూర్పు గోదావరి జిల్లా) వెళ్లి చూడండి.

ఆయన విజయ దుర్గా పీఠాధీశుడు గాడ్. ఆయనకు ప్రాకృశ్చిమదేశాల్లో ఎందరో భక్తులైన శిష్యులున్నారు. విచిత్రమేమంటే ఆయన ఎవర్నీ శిష్యులుగా పరిగణించరు. అమ్మాయి! అబ్బాయి! ఏరా! బాబాయ్! బావగారూ! తమ్ముడూ - అనే పిలుస్తారు. తరచి తరచి క్షేమాలు అడుగుతారు. ఎవరైనా తమ బాధలు చెబితే భయపడకు అన్నీ నేను చూసుకుంటానని ధైర్యం చెబుతారు. ప్రక్కనున్న వారిని పిలిచి, ఒరేయ్! వీణ్ణి/ ఈమెను తీసుకుని వెళ్ళి అమ్మవారికి కుంకుమపూజ చేయించు అంటారు. డబ్బూ, దన్నుమూ ఇవ్వనవసరం లేదు. భోజనం కూడా చేసి రావచ్చు.

అన్ని ఊళ్లలోనూ సంక్రాంతి 3 లేదా 4 రోజులైతే వెదురుపాకలో 5 రోజులు. ఆశ్రమ ధర్మాధికారి వి. బాపిరాజు ఆయనకు సోదరుడే కాదు, మనకూ సోదరుడూ, బావే! అక్కడున్న పి.ఆర్.వో. పెద్దబాబు మనకు పెద్దబాబే, ఎక్కడుండీ చుట్టరికం! గురుశిష్యుల బాంధవ్య బంధం? ఈ సంబంధం మధ్య అంతరాలుండవు; ఆత్మీయత ఉంటుంది.

గొప్పటి భాషణం - గోకుల కృష్ణుని ప్రసాదితం!

**సనాతన ధర్మమునే ఆశ్రయించండి!!
సర్వశుభముల నొసగేటి - సర్వమత కర్తలకు
దారిచూపించినటి మార్గమే!!!-**

సనాతన ధర్మము అన్ని మతాలలోనూ ప్రవేశించింది. ఏసుక్రీస్తుగానీ, మహ్మద్ ప్రవక్తగానీ, గురునానక్ గానీ, ఏ యితర మతగురువులయిననూ - 'అహింసను పాటించు! అధర్మానికి చోటివ్వకు, అసత్యము పలుకకు! అందర్నీ ప్రేమించు. ముఖ్యంగా పొరుగువాని సఖ్యంకోరు! నీ ధర్మాన్ని విడువకు. నీ ధర్మాన్ని అన్యులపై రుద్దకు! అసలు అన్యులనే భావన నీలోరానీయకు. అందరూ మన మంచికే! అంతా మనమంచికే! అనిన దృఢనిర్ణయాన్ని కల్పించుకున్నావంటే నీకు ధోకాలేదు. నీ ప్రకృవాని క్షేమానికి అడ్డులేదు. ఇక వైషమ్యం యెక్కడిది? వైష్యమేర్పడినపుడే కదా విరోధులు! విరోధం లేక అందరూ సఖ్యంగా ఉన్నప్పుడు శాన్ని తనకుతానుగా తరలి, వెల్లువలై అందరి మనసులనూ ఆనంద పరవశుల్ని చేస్తుంది!

ఈ సత్యం గ్రహించడానికి నాకు 82 సం॥ములు పట్టింది. ఇప్పుడీ సత్యం ఈ చింకి హృదయానికీ, శరీరానికీ ఉపయోగపడుతుందా; అందుకే మీకు ఉపయోగం కాగదని చెబుతున్నాను. అందరూ నాకు 'సహస్ర చంద్ర పూర్వ దర్శనం' అని భావించారు. వచ్చే సంవత్సరంగానీ 82వ సంవత్సరం పూర్తి కాదు.

- గోదేపి శ్రీరామారావు

తప్పలెన్నుతూన్నవాడెప్పుడూ తన తప్పలెరుగడనీ! తప్పకుని తిరగడం తప్పని విధితమైంది. తనువు వుండగా తప్ప, తెలుసుకోవడము అదృష్టమే! ఆ అదృష్ట ప్రదాత భగవంతునికి సహస్రాభివందనము లందచేయాలి! 'జయ' నామ వత్సరము నుంచి ఈ సత్యంకల్పం కలిగి ఉండండి. విభజింపబడ్డారు కదాయని వైషమ్యాలకులోను కావద్దు.

అశోకుని ధర్మచక్రానికి - నాలుగు సింహాల ధర్మస్తంభానికి విరుద్ధంగా సాగిన దేశాబ్ధి పాలన!!

ఒక శతాబ్ద కాలం సాగినంత ఎత్తుగా ఈ దశాబ్దంలో అధర్మపాలనం జరిగింది. ఎప్పుడూ ఇంత అధర్మ, అవినీతి, అశాంతి పాలన, అనైతిక హింసాత్మక పాలన జరిగిన ఘట్టాలు స్వతంత్ర భారతచరిత్రలో జరుగలేదు. ఒక జాతీయ పార్టీ అధ్యక్షురాలు నాయకులందర్నీ దాసానుదాసులుగా పాదక్రాంతులను చేసుకున్నది. ఇందిరాగాంధీ పాలన కూడా ఇంత నియంతృత్వంగా జరుగలేదు. హిట్లర్ స్టాలిన్లు కూడా ఇంత నియంతలుగా వర్తించిన దాఖలాలు లేవు. 'ప్రముఖాంధ్ర'లో రాజకీయ భావనలు తావివ్వని పత్రికగా నడుపుదా మన్న వజ్ర సంకల్పాన్ని మరో అవినీతి వజ్రం కోసేసింది. నాయకులింత చేతకాని వాళ్లా! యని నా మస్తిష్కం క్షణక్షణమూ రోదిస్తూనే ఉన్నది. మరల స్వాతంత్ర్యం కోల్పోతామా అనే పెను భయం దొలి చేస్తున్నది. పోరాడే ధీశక్తిగల మొరార్జీ దేశాయ్, జయప్రకాష్ నారాయణలూ లేరు. వల్లభాయ్ పటేల్ వంటి స్థిరచిత్తంగల నాయకులు లేరు. స్వామి వివేకానంద వంటి ధీయుతలైన సనాతన ధర్మ గురువు లొక్కరూ లేరు. శ్రీహరీ! యెక్కడున్నూ దిగి రావయ్యా! అశోకచక్రవర్తి ధర్మచక్రమూ, ఆయన నాలుగు పాదాలధర్మపాలనకు చిహ్నమైన నాలుగుసింహాల ధర్మ స్తంభానికి విరుద్ధమైన పాలన సాగించేవారిని ఇంటికి పంపండి. జాతీయ పతాకంలోని ధర్మచక్రం గురించి తెలుసుకోవాలంటే అశోకచక్రవర్తిని గూర్చి తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం వచ్చింది.

ఈ దేశాన్ని ఎందరెందరో గొప్పగొప్ప చక్రవర్తులు పాలించారు. సామ్రాజ్ అశోకచక్రవర్తి పేరును, ఆయన ధర్మపాలనను భారతదేశం ఆదర్శంగా తీసుకున్నది. మౌర్యవంశరాజుల్లో అశోకుడు ధర్మపరుడే కాదు. మహావీరుడు. ఆయన పాలన అష్టనిస్సాన్, ఇరాన్, బంగ్లాదేశాలను ఔత్తరప్రాంతం నుండి కన్యాకుమారి, ఒరిస్సా ఆంధ్రప్రదేశ్లోని కళింగరాజ్యం వరకూ విస్తరించింది. కళింగరాజ్యంతో చేసిన యుద్ధం అశోకుడి జీవితంతోపాటు మౌర్య సామ్రాజ్యగతినే మార్చేసింది. యుద్ధం తరువాత శాంతికాముకుడై బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించాడు. సుమారు 40 ఏళ్ల పరిపాలనా కాలంలో అశోకుడు ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన పనులను చేశాడు. ఇప్పుడు మన జాతీయపతాకంలో ఉన్న చక్రం, నాలుగు సింహాల గుర్తు, సత్యమేవ జయతే అనే మాటను, నాలుగు సింహాలకు కుడి ఎడమల్లో ఎన్నె ఎద్దు, గుర్రం చిహ్నాలను ప్రథమంగా వాడింది అశోకుడే. ధర్మాన్ని, సత్యాన్ని తూచా తప్పుకుండా చరిస్తూ ప్రజల అవసరాలను నిత్యం తెలుసుకుని వాటిని నెరవేర్చే వాడు.

అశోకుడి పరిపాలన గొప్పతనం ఒక రోజు కొద్ది మంది బాటసారులు మధ్యాహ్నం రోడ్డు మీద నడుస్తూ ఎండకు కడగండ్లు పడుతున్నారు. తాగడానికి నీరులేక దాహంతో అలమటిస్తున్నారు. మారువేషంలో ప్రజల ఇబ్బందులను గమనిస్తున్న ఆయనకు బాటసారులు పడే బాధలు కనిపించాయి. వెంటనే ఆయన రాజధానికి వచ్చి రోడ్డుకు ఇరువైపులా చెట్లను నాటాలని ఆదేశాలు జారీ చేశాడు. బాటసారులు అలసట తీర్చుకునేందుకు రోడ్డుకు దగ్గర అక్కడక్కడా సత్రాలను నిర్మించాడు. తాగునీటికి ఇబ్బందులు పడకుండా బావులను తవ్వించాడు. ప్రజలు తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని చక్రవర్తికి చెప్పుకునేందుకు వీలుగా ధర్మగంటను ఏర్పాటు చేశాడు. బాధితులు ఎవరైనా ఏ సమయంలో అయినా ఈ ధర్మగంటను మోగిస్తే స్వయంగా అశోకుడే వచ్చి వారితో మాట్లాడేవాడు. సత్యాసత్యాన్ని వెంటనే తెలుసుకుని వారికి న్యాయం చేసేవాడు. ప్రజాస్వామ్యంలో మనం ఆయన విధానాలను ఆదర్శంగా పాటిస్తున్నామంటే అశోకుడు ఎంత గొప్ప చక్రవర్తియో అవగాహనమవుతుంది. పరిపాలనలో ఎన్నో కొత్త విధానాలను తీసుకువచ్చారు. మొదటగా మనం ఇప్పుడు చెప్పుకునే రెవిన్యూ వ్యాపార విధానాలు ఆయనివే. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం కొన్ని గ్రామాలను ప్రావిన్సులుగా విభజించాడు. పరిపాలన ఒకే చోట కేంద్రీకృతం అయితే అవినీతి జరిగే అవకాశముందని మంత్రులందరినీ ఏర్పాటు చేశాడు. ప్రజలకు న్యాయాన్ని అందించడం కోసం ఒక ప్రత్యేక ధర్మ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు.

అశోకుడు క్రీస్తు పూర్వం 304లో బిందుసారుడు, సుభద్రాంగి దంపతులకు నేటి పాట్నాగా చెప్పుకునే పాలిలీపుత్రంలో జన్మించాడు. ఆయనకు నలుగురు భార్యలు, నలుగురు కొడుకులు ఉన్నారు. కళింగయుద్ధం తరువాత బౌద్ధమతాన్ని స్వీకరించిన ఆయన రాజ్యంలో సైన్యాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేశారు. ఈ చర్య తరువాత కాలంలో మౌర్య సామ్రాజ్య పతనానికి దారి తీసింది. బౌద్ధమతాన్ని శాంతి, సహనం ప్రేమ గుణాలను ప్రచారం చేయడానికి ఆయన తన జీవితాన్ని అంకితం చేశాడు. చివరికి పాట్నాలోనే క్రీస్తు పూర్వం 232లో ఆయన చనిపోయారు. బౌద్ధమత వ్యాప్తికి జీవితాంతంతం శ్రమించాడు. ఇతర దేశాల్లో బౌద్ధమతం విస్తరించుటకు అశోకచక్రవర్తి చేసిన అవిశ్రాంత కృషి కారణం. చైనా, జపాన్, టిబెట్, నేపాల్లకు విస్తరించింది. నిజానికి భారతదేశ అంతర్భాగమైన నేపాల్లో బుద్ధుడు జన్మించి, భారతదేశంలో బౌద్ధమతం వర్ధిల్లింపచేసినా ఆ మతం భారతదేశంలో ఉనికిని కోల్పోయింది. చైనా, టిబెట్, జపాను నేపాల్లో దేదీప్యమానంగా వర్ధిల్లుతుంది. కమ్యూనిస్టుల ధాటిని తట్టుకోగలిగిన బుద్ధమతం ధర్మయుత మతం 'బౌద్ధం'. దాని ప్రాచుర్యానికి కారకుడు అశోకుడు. భారతదేశానికి బుద్ధుడే ధర్మదర్శి. ●

శ్రీ భగవద్గీతా మకరందం!

శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు

86

పదాలుగవ అధ్యాయము - గుణత్రయ విభాగయోగము

15. రజసి ప్రళయం గత్వా కర్మసంక్షిప్త జాయతే తథా ప్రతీనస్తమసి మూఢయోనిషు జాయతే.

వ్యాఖ్య :- రజోగుణాధిక్యత గలిగి మరణించువాడు తనయొక్క సంస్కారమునకు అనుగుణ్యముగనే తిరిగి కర్మాసక్తులయందు జన్మించుచున్నాడు. అట్లు జన్మించి, మఱల పెక్కు బహిర్బుఖ కార్యములందు, విషయాదులందు ప్రవర్తించి - తిరిగి మరణించుచు - ఈ ప్రకారముగ సంసార బంధము నుండి విడివడక, పెక్కు యాతనల ననుభవించుచు అశాంతి గలిగియుండును. ఇక తమోగుణాధిక్యత యందు మరణించువాడు హీనచరితులగు మూఢజనులందో, లేక పశుపక్ష్యాదులందో జన్మించును. అట్టివా రెన్ని దుర్బర దారుణ దుఃఖముల ననుభవించవలెనో! కావున అట్టి భయంకర పరిణామములు, భీషణ దుఃఖ జనక పరిస్థితులు తనకు కలుగుకుండ జీవుడు అతిజాగరూకుడై జీవితకాలమున, మరణము దప్పుననున్నప్పుడే ప్రయత్నపూర్వకముగ ఆ రజోగుణ తమోగుణరూప ఘోర పిశాచములను తన హృదయగేహము నుండి తరిమివేసి, భగవద్భక్తి, వైరాగ్యము, అత్యజ్ఞానము - ఇత్యాది సద్గుణరాశిని అలవఱచుకొని ముక్తుడై జన్మ సార్థకత నొందవలయును.

16. కర్మణస్సుకృతస్యాహు స్సాత్త్వికం నిర్మలం ఫలమ్ రజసస్త్వ ఫలం దుఃఖ మజ్ఞానం తమసః ఫలమ్.

వ్యాఖ్య :- ప్రతి జీవీయు సుఖమునే కోరునుగాని దుఃఖమునుగాదు. అయితే ఆ సుఖము దేనివలన కలుగునో ఆ కార్యములను చేయవలెనుగాని దుఃఖజనకములగు క్రియలనుగాదు. నిర్మలమగు, అనగా రజస్సుస్సంపర్కములేని సుఖము దేనివలన కలుగును? సాత్త్విక కర్మచే, దుఃఖము, అజ్ఞానము దేనివలన కలుగును? రాజసిక తామసిక కర్మలను త్యజించివేయవలెను. నిప్పులో చేయిపెట్టిన కాలునని తెలిసిన వాడు మఱల దానిచెంతకు జనునా? అట్లే రాజస తామస కర్మలకు దుఃఖము, అజ్ఞానము ఫలములని భగవానుడు తెలుపుటచే, వారి వాక్యములందు పరిపూర్ణ విశ్వాసముంచి, అట్టి కర్మలను వదలిపెట్టి సుఖప్రదములగు సాత్త్విక కర్మములనే ఆశ్రయించవలెను. ఇట్లు కావించి క్రమముగ సాధనయొక్క పరిపక్వతచే ఆ సత్త్వగుణమునుగూడ దాటి గుణాతీత పరమాత్మస్థితిని చేరుకొనవలసియున్నది. ఆ స్థితియందు సాత్త్విక సుఖమును గూడ దాటివైచి గుణసంపర్కములేని కేవలనంద

మునే అనుభవించును.

'రజసస్త్వ ఫలం దుఃఖమ్' - రజోగుణ రూపములగు తృష్ణా, కామక్రోధాదుల యొక్క ఫలము దుఃఖముని చెప్పుటవలన సాధకులు, ముముక్షువులు వాని విషయమై అతిజాగరూకులుగనుండి, వానిని త్యజించివేయవలెను. ఎవరికైనను దుఃఖము, అజ్ఞానము గలిగినచో, అయ్యవి రజోగుణ తమోగుణముల ప్రభావముచే గలిగినవని (ఈ భగవదాక్యములవలన) నిశ్చయించి ఆ దుర్గుణములను వదలివేయవలెను. దుఃఖనివారణకు, సుఖప్రాప్తికి ఇది తప్ప వేరొక ఉపాయ మెద్దియు లేదు.

'అజ్ఞానం తమసః ఫలమ్' - అన్ని దుర్గుణములు అజ్ఞానమునం దంతర్భూతము లయే యుండును. కావున, రజోగుణఫలమగు దుఃఖమున్ను ఈ అజ్ఞానముం దిమిడియే యున్నదని గ్రహించవలెను. కావున ఇది అత్యంత ప్రమాదకరమై యున్నది. ముముక్షువు లెవరును దీనిని గూడ దరికి జేర్చరాదు.

17. సత్త్వాత్సజ్ఞాయతే జ్ఞానం రజసో లోభ ఏవ చ ప్రమాదమోహౌ తమసో భవతోఽజ్ఞానమేవ చ

వ్యాఖ్య :- తత్త్వము బాగుగ దృఢపడుట కొఱకై - ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థికి బోధించిన చందమున - భగవానుడు అర్జునునకు చెప్పిన విషయమునే వివిధ రీతుల మఱల మఱల తెలియజెప్పుచున్నాడు. లోభము, అజ్ఞానము మున్నగునవి దుఃఖప్రదములు కావున అవాంఛనీయములైనవి. కాబట్టి అవి వేనివలన కలుగునో, అట్టి రజోగుణ, తమోగుణములను దూరీకరించి జ్ఞానదాయకమగు సత్త్వగుణమునే విజ్ఞానాశ్రయించవలయును.

18. ఊర్ధ్వం గచ్ఛన్తి సత్త్వస్థా మధ్యే తిష్ఠన్తి రాజసాః జఘన్య గుణవృత్తిస్థా అధో గచ్ఛన్తి తామసాః.

వ్యాఖ్య :- సత్త్వగుణము గలవారు ఊర్ధ్వలోకములను, ఊర్ధ్వగతినే పొందుదురని తెలుపుటవలన, ఆ గుణము అవలంబనీయమనియు, రజోగుణతమోగుణయుతులు, మధ్య లోకమును, అధోలోకమును బొందుదురని చెప్పుటవలన ఆ గుణములు అభిలషణీయములు కావనియు స్పష్టమగుచున్నది. దీనినిబట్టి ఊర్ధ్వగతిగాని, అధోగతి గాని వారి వారి యధీనమునందే కలవని తెలుచున్నది. కాబట్టి ప్రయత్నపూర్వకముగ సత్త్వగుణసమాశ్రయము ద్వారా ఊర్ధ్వగతినే పడవేయుటకు సర్వులును యత్నించ వలెను. (తరువాయి వచ్చే సంచికలో)

Lovely Stay at Holy Tirupathi   The Gateway of Lord Balaji

HOTEL MAYURA

204, 209, T.P. Area, Tirupati - 517 501 (A.P.)
(Opposite Bus Station)
Phone : 0877-2225925, 2225251, Fax : 0877-2225911
e-mail : mayurahotels.yahoo.co.in, Grams : "MAYURA"

If you want Comfortable Stay - Stay at

BADAM BALAKRISHNA HOTEL

6-1-1081, Lakdi-ka-pool, Hyderabad - 500 004.
Grams : HOTELKRISH
Phone : 23231652, 23231653, 23231654, 66784151, 66784153
Fax : 040 66663114

సంగీత త్రిమూర్తుల ఊరు తిరువారూరు

-వారందరూ తెలుగువారే-

తిరువారూరు ఏకవింశత్య మొనరించినదోగానీ, సంగీత త్రిమూర్తులనబడే శ్యామ శాస్త్రి, త్యాగరాజు, దీక్షితులు ముగ్గురూ తిరువారూరులోనే జన్మించారు. తిరువారూరు భాగ్యమేమాగానీ ప్రక్కనే కావేరి నది ప్రవహిస్తున్నది. తిరువారూరు తీరంలో కావేరి ఉండడం వల్లనే ఏమో కావేరి కెరటాలలో సన్న గొంతుతో సంగీత స్వరము సన్న సన్నగాలిని వీయిస్తుంటానే ఉంటుంది. ఈ సంగీతత్రయం జన్మించినందువల్లనేమో సంగీత స్వరాలలో కావేరి-అనావేరి యని రెండు రాగాలున్నట్లు చెబుతారు.

తిరువారూరున కనతి దూరంలో తంజావూరు నగరమున్నది. అక్కడనున్న అత్యున్నత పురాతన శివాలయం బృహదీశ్వరాలయం. ఈశ్వరుని కృపావిశేషం త్యాగరాజువారి తల్లిదండ్రులపై ప్రసరించి 'త్యాగరాజు' అనే పేరు పెట్టారు. పరమేశ్వరుడు రాగనృత్యప్రియుడైనట్లే, శ్రీరాముని పట్ల పరమభక్తి విశేషములు కలవాడైనట్లుగానే ఆయన పేరు పెట్టబడిన త్యాగరాజులవారు పిన్నతనమునుంచీ శ్రీరామునిపై భక్తిశ్రద్ధలు పెంచుకుని రామభక్తితో వేల కొలది కీర్తనలను రచించి, స్వరములు కట్టి ఆలాపించారు.

చారు. ఆయన గాత్ర విశిష్టతనూ, భక్తితన్మయత్వానికీ అబ్బురపడి వేలాది శిష్యులు ఈనాటికినీ ఆ సంకీర్తనములే చేస్తూ అమలానందభరితులయ్యారు. ఈ సంగీత త్రిమూర్తులు తిరువారూరులోనే పుట్టిన తెలుగువారు కావడం, అచ్చతెలుగుభాషలో కీర్తనలు వ్రాయడం మహాదానందకరమైన విషయం. నేను తిరువారూరు వెళ్ళాను. సమాధి మందిరం చూశాను. తంజావూరు వెళ్లి త్యాగరాజస్వామివారు పూజచేసిన సీతారామ పరివార విగ్రహాలను చూసాను.

శ్యామశాస్త్రి, త్యాగరాజస్వామి, ముత్తుసామి దీక్షితులు కర్ణాటక సంగీతానికి జవనత్పాలనిచ్చిన త్రిమూర్తులు. సంగీత జ్ఞానానికి, సాహిత్య వైభవానికి, అసన్య భక్తికి చిరునామాగా నిలిచి ఎందరో శిష్యులకు మార్గదర్శకంగా నిలిచారు. ఇప్పటికీ సంగీత ప్రియుల నీరాజనాలు అందుకుంటున్నారు. వారు కాలం చేసిన తరువాత సంగీతత్రిమూర్తులుగా పేరుగాంచినా, వారికి మాత్రం ముందే తెలిసిందేమో తాము కారణజన్మలమని అందుకే ముగ్గురూ ఒకే ఊరిలో, అదే ఒకే ఆలయానికి సమీపంలో జన్మించాలని వాంఛించారేమో! ఆపుణ్యభూమి తమిళనాడులోని తిరువారూరు. వారుపుట్టిన తరువాత కుటుంబాలు తంజావూరు ప్రాంతాలకు తరలివెళ్లినా.. చరిత్రకు ఆనవాళ్లుగా, సంగీత విద్యార్థులకు యాత్రస్థలాలుగా ఇప్పటికీ ఆ మహాసభావులు జన్మించిన ఇళ్లు వెలుగుతుంటున్నాయి. తిరువారూరులో శీవుడికి నెలవైన త్యాగరాజ స్వామి ఆలయం నుంచి కూతవేటి దూరంలోనే ఉన్న ఆ ఇళ్లపై సంగీతోత్సవాలు సందర్భంగా పూరించిన ప్రత్యేక కథనం.

* శ్యామశాస్త్రి జన్మించిన ఇల్లు ఎంతో ముచ్చటగా ఉంటుంది. ఇందులో చక్కని

ముత్తుస్వామి దీక్షితులు పుట్టిన స్థలం

త్యాగరాజ స్వామి పుట్టిన ఇల్లు

శ్యామశాస్త్రి జన్మించిన స్థలం

ఆ విగ్రహాలను వారి అన్నగారు కావేరిలో పడేశారు.

కర్ణాటక సంగీత పరిణామక్రమంలో చరిత్రాత్మకమైన మలుపు త్యాగరాజు. కర్నూలు జిల్లాలోని కాకర్లగామానికి చెందిన రామబ్రహ్మం, సీతమ్మ దంపతులకు 1767 మే 4న ఆయన జన్మించారు. త్యాగయ్య పుట్టాక ఆ సంగీత సాహిత్య విద్వాంసుల కుటుంబం అక్కడనుంచి తిరువారూరుకు వెళ్లి అక్కడ స్థిరపడ్డారు.

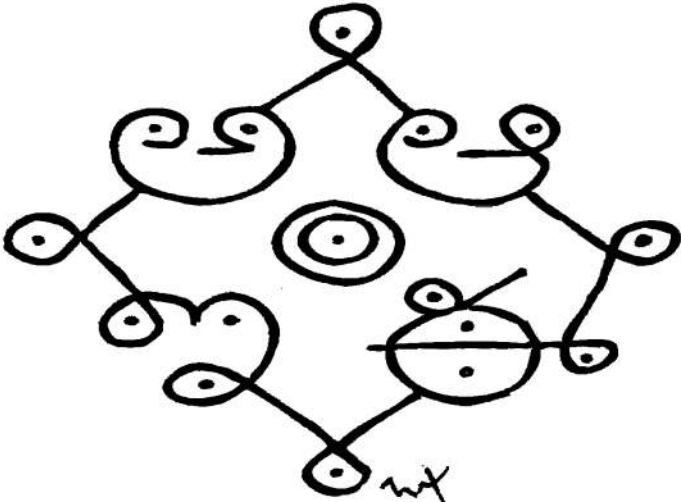
ఆనాటి పరిస్థితులు త్యాగయ్యకు చిన్నప్పటి సంగీత నిష్ఠ నాడే జ్ఞానం కలిగించాయి. ఆ రోజుల్లో గొప్పవాళ్ళు ఆశ్రయం పొంది, సంగీత గానం చేయడం, రచన సాగించడం సామాన్య లక్షణం. కానీ వారందరికీ భిన్నంగా త్యాగరాజు మాత్రం రాజ్యాశ్రయం వద్దనుకున్నారు. గురువు శౌరి వెంటకరమణయ్య మార్గనిర్దేశకత్వంలో దేవుని దయతో, ప్రతిభాపాటవాలతో జీవితం గడపాలనుకున్నారు. నీలగురికి సంగీతం నేర్చి, ఈ నాదజ్ఞానాన్ని వ్యాపింపచేయాలనుకున్నారు. తద్వారా దైవసంకీర్తన సంప్రదాయాన్ని స్థిరంగా జనంలో నెలకొల్పాలనుకున్నారు. భక్తికి ప్రాధాన్యమేమీ దాంబికమైన ఆచారాలనూ, ప్రజల బలహీనతలనూ, రాజుల కుటిలపర్వననూ శిష్టవ్యావహారికంలో సూటిగా విమర్శిస్తూ, ఆవేశాత్మకంగా కీర్తనలు రాయడమే కాదు, కృతులలో సంగీతులను కూర్చడం లాంటి ఎన్నో మార్పులను ఆయన చేపట్టారు. అప్పుడప్పుడు ఎన్నో రాగాల్లో ఆయన కృతులు రాశాడు. 'దివ్యనామ కీర్తనలు, 'ఉత్సాహ సంప్రదాయ కీర్తనలను' అనే బృంద కీర్తనలు, సంగీత ప్రియులకు సుపరిచితమైన 'ప్రహ్లాద భక్త విజయం' 'నౌకా చరిత్రం', 'సీతారామ విజయం' అనే సంగీత నాటకాలు ఆయన రచనలే. అన్నమయ్య పోతన లానే త్యాగయ్య కూడా నరులను సుతించడం కన్నా, సాక్షాత్ నారాయణుడి నుంచి మీదే తన దృష్టి పెట్టాడు. వివిధ సందర్భాలలో అప్పటికప్పుడు ఆయన ఆల్మించిన 'నిధి చాల సుఖమా.. రాముని సన్నిధి చాల సుఖమా' 'ఆరంగంపవే పాలారగింపవే', 'తెర తీయగరాదా', 'ముందు వెనుక యిరు ప్రకృల దోడై', 'నా జీవధార..'. లాంటి కృతులు, వాటికి అనుబంధంగా వినిపించే కథలు ఎన్నెన్నో! వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, రామాయణంలో చెప్పిన సారమంతటిని ఎంతో తేలిక మాటల్లో తన కృతుల ద్వారా అందించాడు త్యాగయ్య. పల్లవి, అనుపల్లవుల్లో తాను చెప్ప దలచుకున్న కీలకమైన భావం, మిగిలిన కీర్తన అంతా ఆ ఆలోచనను సోదాహరణంగా విశదీకరించడం కనిపిస్తుంది. తన అజరామరమైన కీర్తనల ద్వారా త్యాగయ్య పుష్పబహుళ పంచమి (క్రీ.శ. 1847 జనవరి 6) నాడు పరమపదించారు. ఆ రోజున దేశంలోని సంగీత విద్వాంసులు తిరువారూరు చేరి పంచరత్న కృతులను సామూహికంగా గానం చేస్తారు.

విత్రాలు, విగ్రహాలు ఉన్నాయి. నిజానికి శ్యామశాస్త్రికి పూర్వం ఆ వంశంలో వేదపండితులు, పురోహితులేగాని, సంగీత విద్వాంసులు లేరు. శ్యామశాస్త్రిని తండ్రి తెలుగు, సంస్కృతాలలో నిష్ణాతుడ్చి చేశారు. చిన్నప్పుడు మేనమామ వద్ద సంగీతంలో ప్రాథమికాంశాలు నేర్చుకున్న ఆయన యుక్త వయసులో తమ ఇంబ చతుర్యాస్య ప్రతం చేసిన 'సంగీత స్వామి' వద్ద శిక్షణ తీసుకున్నారు. ఆయన నుంచి సంగీత శాస్త్ర గ్రంథాలను అందుకున్నారు. తల్లిదండ్రులు వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం అని పేరు పెట్టినా తదనంతర కాలంలో 'శ్యామశాస్త్రి'గా పేరుగాంచారు.

* త్యాగరాజస్వామి పుట్టిన ఇల్లు అప్పట్లో ఒక గది మాత్రమేనీట. తరువాతి కాలంలో ఇంటిని విస్తరించారు. తల్లిదండ్రులవైపువారు సంగీత విద్వాంసులవడంతో త్యాగరాజస్వామికి కూడా చిన్ననాటి నుంచే సరిగ్గా అలవడ్డారు. ఆయన వీణ నేర్చుకున్నారు. యుక్తవయసులోనే సొంతంగా కీర్తనలను కూర్చుకునేవారు. స్థానిక దేవుడైన త్యాగరాజస్వామి పేరును, అంటే శివుడి పేరును తల్లిదండ్రులు ఆయనకు పెట్టారు. ఆయన నిరంతరం రామనామ తత్పరుడై తదేకధ్యానంతో అనేక కృతులు, కీర్తనలను సృజించారు. అనంతర కాలంలో ఆయన పుట్టిన గదిలో ఒక బల్లపై ఆయన విగ్రహాన్ని ఏర్పాటుచేసుకున్నారు.

* ముత్తుస్వామి దీక్షితులు జన్మించిన ఇల్లు ప్రస్తుతం ఒక ప్రదర్శనశాలగా మార్చారు. ప్రవేశద్వారంపై శ్యామశాస్త్రి త్యాగరాజు, ముత్తుసామి దీక్షితుల విగ్రహాలు ఏర్పాటు చేశారు. లోపల దాదాపు మూడుపందలమంది కూర్చోగలిగేంత హాలు, ఓ వేదిక ఉన్నాయి. ఒక పక్క ముత్తుస్వామి దీక్షితుల విగ్రహం ఏర్పాటు చేశారు. వీణావాదనకు మంత్రయుక్తమైన కృతుల కూర్చున్న పేరుగాంచిన సంగీతగాన ప్రియులు ఆయన శిష్యులు అక్కడే గురువుకు నివాళులర్పిస్తుంటారు.

భగవంతునికి భక్తునికి
అనుసంధానమైనది
అంబికా దేర్బార్ బత్తి

తెలుగువాళ్ళేం...

తరులు దాటి, గిరులు దాటి సాగరాలు దాటివెళ్ళినా ఒకే జాతి! ఒకే భాష అంటూ వర్ణింప వాళ్ళం!!

శునశ్చేపుడి నాటి వాడే ఆంధ్రుడు. విశ్వామిత్రుడు శనుశ్చేపుని తన పుత్రునిగా స్వీకరిస్తే అతడిని సోదరుడిగా అంగీకరించలేదు విశ్వామిత్రుని సంతానం. మొదటి యాభైమంది మధుచ్చందనుడు. వారిలో పెద్ద. విశ్వామిత్రుడి సంగతి తెలియనిదేముంది? పాండి, ఆంధ్ర, పుండ్ర, శబర, పుళింద, మైతి జాతులలో - కలిసి పోండి అని శపించేశాడు. అలా విశ్వామిత్రుడి సగం సంతానం జాబితాలలో కలిసి పోయింటుంది ఐతరేయ బ్రాహ్మణం. తస్యహ విశ్వమిత్ర స్వైకశతం పుత్రా అనుః పంచాశత్ ఏకన్యాయం సోమధుచ్చందసః పంచాశత్ కనీయాంసః తద్వై జ్యవంసోనతేకులమ్ మేనిరే తాన్అను వ్యాజుమారన్ తాన్వః ప్రజాక్షిస్తేతి ఏతేంద్రాః పుండ్రాః శబరాః పుళిందా మూతిబా ఇత్యుదంత్యా బహిన్ భవంతి వైశ్యామిత్రత్రాదన్యూనామ్ భూయిష్టా అని వివరిస్తోంది. ఈ కథను ఐతరేయం. బ్రాహ్మణం క్రీపూ 500 నాటిదంటున్నది.

విశ్వామిత్రుడు ఎప్పటివాడో మరి! ఆయనకు ముందునుంచి ఆర్యావర్తానికి సరిహద్దులలో వింధ్యకు దిగువన నివసిస్తున్న జాతులలో ఆంధ్రులొకరు అంటాడు మెగస్తనీసు. అశోకుని 13వ ధర్మలిపి శాసనంలో ఆంధ్రులు అతడి సామ్రాజ్యంలోని వారని, అతడి ధర్మబోధను అనుసరిస్తున్న వారినందరినీ ప్రశంసించాడు. ఏనమే ఇహరాజ విషయేషు యవనకమోబజేషు, నాభకేనాభ పంక్తిషు, భోజపితినిక్వేషు అస్త్రపుళిత్రేషు సర్వత్ర దేవానం ప్రయిస్య ధర్మాను శిష్టిమనువర్తనే అని అశోక శాసనం తెలుపుతోంది.

ఆంధ్రులు తెలుగువారు కదా! అయితే తెలుగు అనే పదం భాషాపరంగా సంస్కృత గ్రంథాలలో కనిపించడం లేదు. వాయుపురాణంలో మాత్రం త్రిలింగా

అనే పదం ఒకానొక జానపదం పేరుగా ఉంది. అలాగే ఈ పదం దేశవాచకంగా బ్రహ్మాండ పురాణంలో ఓ శ్రీశైల భీమకాశేశ మహేంద్రగిరి సంయుతం ప్రకారం మహాత్ కృత్యా త్రీణి ద్వారాణి చాకరోత్ అపసత్తత్ర త్రిలింగ మితివిశ్రుతం అని అంటారు. స్కాంధపురాణంలో కూడా కర్ణాటక శైవ త్రిలింగ మూర్తరా రాష్ట్ర వాసినిః అని త్రిలింగ పదం దేశవాచకంగా ఉంది. కనుక తెలుగువాడు పరమ ప్రాచీనుడైన భూమి పుత్రుడన్న సత్యం, చరిత్ర అందుతున్నప్పటినుంచి శాతవాహనలు మొదటి తెలుగు వంశపు రాజులు.

తెలుగు పీదానికి సందర్భానుసారమైన పీదాలు ఉంటాయి
 నన్నయ్యగారి పద్యం నడక ఒక్కొక్క చోట తేలిగ్గా ఉంటుంది. కానీ భావం నిగూడం. చాలా మందికి అర్థం కాదు.

వార్త : మహాభారతంలో నారదమహర్షి ధర్మరాజుని రాజ్యపాలన ధర్మాలను అడిగే సందర్భంలో యీ పద్యం కనిపిస్తుంది. ఇది సభాపర్వంలో (1-51) వుంది.

**వార్తయందు జగము వర్తిల్లుచున్నది
 యదియు తేనినాడు యఖిల జనులు
 అంధకారమగులగుదురు గావున
 వార్త నిర్వహింపవలయు పతికి.**

మనం సర్వసాధారణంగా 'వార్త' అంటే సమాచారం అనే అర్థంలో వాడతాం. వార్తాపత్రిక, వార్తా మాధ్యమాలు అనేది వాడుక. కానీ యీ పద్యంలో వార్తకి అర్థం వేరు. ఈ వద్యానికి వ్యాసమూల శ్లోకానికి పండిత నీలకంఠుడు తన వ్యాఖ్యానంలో - వార్తా కృషిన్యాణిజ్యం పాశుపాల్యం కుసీదం చతుర్విదా అని వివరించారు. వ్యాపారం, పశుపాలన, వ్యవసాయం, వడ్డీ వ్యాపారం యిలా నాలుగు రకాలు అని దీని భావం. అయితే ప్రాచీన పదాలకు అర్థాలు మారినాయి. కాని నాటి భావాన్ని నేటి భావాలకు అన్వయించడం మన్నన కాదు. 'వార్త' అనగానే సమాచారం అని అర్థం చెప్పుకుంటాం ఆ పేరుగల పత్రికవారు అలాగే అనుకుంటారు. నన్నయ్యగారి భాషలో నానార్థాలు ఎక్కువ. పదం తేలిక అర్థం బరువు.

వర్ధంతి : మహానుభావులు మరణించిన రోజుని వర్ధంతిగా వాడడం పరిపాటి అయింది. వర్ధంతికి యీ అర్థం ఏ నిఘంటువులోను లేదు. దాని పుట్టు పూర్వోత్తరాలను పరిశీలించినా, పరిశోధించినా యీ భావం పొసగదు. సంస్కృతంలో 'వర్ధాపనం' అంటే ఆయుష్ పెరిగేందుకు చేసే క్రతువు. పుట్టిన రోజులో సారూప్యం వున్న మాటని పోయిన రోజుకి వాడడం విదూరమే! 'వర్ధంతి' మాటని యీ అర్థంలో పత్రికలవారే సృష్టించి ప్రచారంలోకి తెచ్చారని, గాంధీ పోయినప్పుడు యీ మాట ప్రచారంలోకి వచ్చిందని కొందరి అభిప్రాయం. ఏమైనా యీ పదం స్థిరపడిపోయింది. పిడుగుకీ పిండం అడుక్కోవడానికి ఒకే పదం పనికిరాదు!

SRI RAJARAJESWARI JEWELLERY
 The Oldest Jewellery Shop in Pondy Bazaar
 81, Pondy Bazar, T. Nagar, Chennai - 600 017.
 Phones : 28152387, 28154653
 The Purest Treasurer Mortal Times
 Afford is Spotless Reputation

ASOKA-T
 Enjoying the confidence for over 7 DECADES
 ASOKA-T SANDALWOOD TALCUM POWDERS
 ASOKA-T ROYAL FLOWER FAMILY TALC
 ASOKA-T AMLA BRILLIANTINE
 MFD & MKTD BY: VIJAYA CHEMICALS & TOILET WORKS, TELANGANA,
 NO. 95 (OLD NO. 75), PANCHALAMMAN KOLL STREET, ARUNBARAKAN, CHENNAI - 600 196. PHONE: 2475 7299. FAX: 2475 3194
 అశోకా-1 శాండల్ వుడ్ - టాలూ పౌడర్లు, మరయు అశోకా-1 అమ్లా బ్రిలియంబైన్

గురువందనమే! గురుర్మహ్యే! గురుర్విష్ణోః! గురుర్దేవో మహేశ్వరః గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మే తస్యై శ్రీశ్రీశ్రీ కందుకూరి శివానందత్పర బ్రహ్మై నమః

వినాడు చేసుకున్న పుణ్యఫలమో భాగ్యనగరవాసులకు సాక్షాత్పరమేశ్వరాంశులైన శివగురు శ్రీశ్రీశ్రీ కందుకూరి శివానందమూర్తి గురువర్యుల 'గురువందనమ్' చేసుకునే మహాద్భాగ్యం లభించింది. ఇది 'దర్శనమ్ - వెంటకరమణశర్మ తీసుకున్న సాహసఫలితమే. ఎందరెందరో మహానుభావాల్ని ఒకే వేదికపై ఆసీనుల్ని కావించడమొక విశేషం! ఆయన శైవగురు పీఠాధీశుడైనప్పటికీనీ, తండ్రిగారి నుంచీ దత్తమైన శ్రీ సీతారామచంద్రాధ్యక్షుడు. శ్రీరామనవమి సందర్భంగా ఆయన శ్రీ సీతారామకల్యాణమును భక్తి ప్రపత్తులతో చేసి, 11 మంది వివిధ రంగాల ప్రతిభాశీలరకు సత్కార సత్కార్య క్రమం చేస్తారు. పూలదండ దుశ్శాలవా సత్కారంతోబాటు, రు. 25000 రూప్యములతో సత్కరించడం ఆయనకే చెల్లింది.

అతి నిరాడంబరత, అత్యంతమైన వాత్సల్యం, అనవరతమూ, ఆమోముపై చిద్విలాసం, పూర్ణశశాంకుని తొలి లేతకిరణల్లా నెన్నుదుటిపై వీభూతిరేకలూ, వాటి మధ్య సూర్య బింబములా కుంకుమబొట్టు చంద్రవంకీల్లా ధవళ శిరోజములూ, నాసికాగ్రము క్రింద తెల్లని తారక లాణి పలువరుసపై స్థితస్థితుంగా జాలువారే చిరు నగవూ, తెల్లని ఖద్దరు ధోవతీ, బిళ్ల పంచెకట్టు, ఆపై ఖద్దరు లాల్చీ, పైన అంచుల కండువా చూస్తూంటే - పాత కాలపు ప్రాతఃస్మరణీయుడైన పండిత దిగ్గజమా- అనే దివ్యతలంపు కలుగుతుంది. మనం రెండు చేతులూ అప్రయత్నంగానే అంజలి ఘటినామే.

కోస్తా ఆంధ్రా నీలిసాగరతీరంలోని భీమిలి (భీమునిపట్టణం) లోని ఆనందవనంలోని ఆయన ఆశ్రమం, రవీంద్ర కవిచంద్రుని శాంతినీకేతనంలా ఉంటుంది. ఇటు వరంగల్లులోని కాకతీయ సామ్రాజ్య యశః కీర్తులతోనే మరో ఆశ్రమం- ఆయనకూ, ఆయన భక్తులకూ రెండు కళ్ళు.

భీమిలిలోని ఆనందవనంలో కొల్లాపూరు మహాలక్ష్మికి ధీటుగా ఉండే మహాలక్ష్మి ఆలయం ఉన్నది. ఆ తోటలో నొకటి ఆరాధనాలయము ఆరాధనాలయములోని అందాల మహాలక్ష్మియని- ఓ పాతమధురగీతాన్ని పునః పునః ఆలపించాలి." ఇలా ఇలా సహస్రాధిక పుటలను బండెడు సిరాతో వ్రాయవచ్చు! కానీ అంతటి శక్తి నాకెక్కడిది?

సద్గురు శివానందమూర్తివర్యులకు భక్తులపై వివక్షతను చూపరు సరికదా సర్వజనులపై ప్రేమను చూపే ప్రత్యక్ష నిదర్శనమే భాగ్యనగరంలోని లలితకళా తోరణంలో సహస్రాధిక గళం సామూహిక వందన సమర్పణం చేసిన చందం అనూహ్యం, అద్భుతం, అమేయం.

సెగల, పొగలకూ గురియవుతున్న పగటివేళ- చక్కటి పన్నీటి వర్షం కురవడం, సభాప్రాంగణం నేలను చల్లబరచడం. ఒక్క శ్రీ సీతారామ కల్యాణ సందర్భంలోనే జరుగుతుంది. అలాటిది సద్గురు శ్రీ శివానందమూర్తుల గురువందన సమర్పణ ముందు ఆనందం కలిగించింది. సద్గురువులు ప్రకృతికి తల వొంచే సహృదయమనస్సులు. ఎవరు ఆహ్వానించారని వరుణదేవుడు వచ్చాడు! గురువర్యుల జనకులు శ్రీరామచరణ విధేయులు. తన ముందు శ్రీరామకల్యాణ వైభోగమును సాత్కారింప చేసుకున్న వారు! అట్టి జనకుల అనుగ్రహంకావచ్చు. సద్గురువులు శిష్యులందరిపై చూపే పుత్రవాత్సల్యం కావచ్చు. ఈ సందర్భములో ఆదిశంకర భగవత్పాదుల జీవితంలోని ఓ శిష్యవాత్సల్యాన్ని ఉదాహరణంగా చెప్పుకోవలసి వున్నది. ఆదిశంకర భగవత్పాదుల శిష్యుడొకడు గంగానది అవలతీరమున గురుదర్శనం కోసం వేచి ఉన్నాడు. గంగ ఉరకలెత్తుతూ ప్రవహిస్తోంది. శంకరులు చూశారు. ఆ శిష్యుడు నీటిపై నడిచి రావడానికి- ఆ తీరాన్నించి, ఈ తీరానికి పద్మాలు పరచి రమ్మన్నారు. శిష్యుడు తడబాటులేకుండా వచ్చాడు. ఆ శిష్యుడే పద్మపాదునిగా పిలువబడ్డాడు. నలుగు శిష్యుల్లో పద్మపాదుడొకరు. అలా శిష్య వాత్సల్యపు గురువు సద్గురు శివానందమూర్తి. అలా శివానందమూర్తి అనుగ్రహం పొందిన పద్మపాదులెందరో ఉన్నారు. వారు వేనకువేలు. వారందరూ గురువందనలో పాల్గొన్న అపూర్వసంగమం. అనాటి అసంఖ్యాక జనుల గురు వందనం.

రాష్ట్ర హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు, శ్రీమాన్ ఎల్వీ సుబ్రహ్మణ్యం వంటి IAS అధికారులు, ఎం.వి. శాస్త్రి వంటి పత్రికా సంపాదకులు, శ్రీమల్లాది చక్రవర్తిశాస్త్రి వంటి పౌరాణిక ప్రవచనోత్తములూ, పుల్లెల శ్రీరామచంద్రుడు వంటి గ్రంథకర్తలు వి. ఎస్సార్ మూర్తివంటి ఆధ్యాత్మిక రచయితా వక్తలూ, సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి వంటి సినిమా సాహిత్యవేత్తలూ, టెలివిజన్ కార్యకర్తలూ, ఎందరో మహాత్ములు పాల్గొన్నవారిని ఉడహరించలేని ఈ కలం పేరుడహరించనివారి శాసానికి గురియవుతుండేమోనన్న భయంతో గురువుగారిని, సభా కార్యకర్తల్ని అభయముసగమంటూ శుభముస్తు యని సకలజన సర్వేజన మంగళాశాసనము లర్పిస్తున్నాను. శుభమ్ భవతు! శ్రీ సద్గురు శివానందమూర్తి గురువుల అనుగ్రహ ప్రాప్తిరస్తు- నన్ను నేనే దీవించుకుంటున్నాను. ●

విశాఖలోని శ్రీ కామేశ్వరీ పీఠ ఆధ్వర్యం శ్రీశ్రీ కందుకూరి శివానందమూర్తుల అనుగ్రహం పొందాను.

ఏది సత్వర సమాచారానికి దూరభాషిణికి ధృశ్యదర్శనానికీ, యాంత్రిక పర అస్త్రంగా శస్త్రంగా, అణుఅస్త్రంగా, అంతరిక్ష పరిశోధనలుగా పనిచేస్తున్నదో, అదే పేల్లల్ని యువతల్ని, ఉద్యోగస్తుల్ని, వృద్ధుల్ని, కామ, క్రోధ, మద, మాత్సర్యాలకు కారణమవు తున్నది. ఇక 'రోబో'లు వస్తే మనుష్యులకు పనిలేకుండా పోతుంది. వందమంది చేసే పనిని ఒక యంత్రం చేస్తుంది. ఒక మంత్రం కూడా ప్రయోగించని నాశనాన్ని తంత్రాలని ఈ శక్తి నాశనం చేస్తూంది.

క్షణంలో నిర్మించగల గోడలూ, గడపలూ, వాసాలూ అంతస్తుల కంతస్తులుగల భవనాలు నిర్మించగల నిర్మించకలుగుతున్న పరిస్థితికి పురోగతి యెలా వచ్చిందో, అంతస్తుల కంతస్తులు గల భవనాలను ఒకచోట నుంచీ మరొక చోటుకి వునాదుల నుంచీ తరలించగల అధ్యయనం అలావచ్చింది. సెకనులో దాన్ని భస్మీపటలం చేయ గలుగు తున్నాం. భువిలో మందు పాతరలు పెడుతూ, అడవులను సరికిచేస్తున్నాం. తీవ్రవాదులు అడవులకు వెడ్డున్నారు. క్రూరవృగాలు, వివనాగులు, జనారణ్యంలోకి వస్తున్నాయి. ప్రజల్ని నిస్సహాయుల్ని చేస్తున్నాయి. ఇరవై, పాతికేళ్లు నిండనివారు తీవ్రవాదులై వనాల్లో తిరుగుతున్నారు. వీరు క్రూర వృగాలకన్నా ప్రమాదస్తులు. ఇక మనం రాజకీయ పార్టీల ప్రమాదం గురించి చెప్పనవసరం లేదు, శక్యమూ కాదు. పాడిపంటల వ్యవసాయం దేశ సంపద తరిగిపోతూంది. వ్యవసాయ కూలీలు దొరకక కేరళలో యాంత్రిక వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. ఆఫీసు బాయిలు దొరకకం లేదు. ప్రేమ సంకేతాలు పెరిగాయ్. ఫేసుబుక్కులు పెరిగాయి. పరిశ్రమలూ, పరిశ్రమల కాలుష్యం పెరిగిపోతుంది. ప్రకృతి జనితమైన ఏ ఆహార వస్తువులు భుజిద్దా మననా, అవి రోగకారణమవుతున్నాయి. సస్య శ్యామల పంటలు మందులతోనే పండుతున్నాయి. సుజల సమృద్ధికరమైన మన దేశంలో మనం త్రాగు నీటిని కొనుక్కోవాల్సి వస్తూంది. నీళ్ళు కల్లీ, పాలు కల్లీ పెరిగింది.

మొబైల్ ఫోన్లు, వచ్చిన తరువాత ఆన్ లైన్ ప్రేమలూ, ఆన్ లైన్ అంతర్జాతీయ, జాతీయ ద్రోహాలు ఎక్కువయ్యాయి. ప్రైవేటు చానల్స్ (దూరదర్శనములు) దగ్గరి దర్శనములైన తరువాత పిల్లలు ఇరవైనాలుగు గంటలూ టి.వీ.లకు అతుక్కుపోతున్నారు. నీతి విద్యలెప్పుడో పోయాాయి. ఉపాధ్యాయులతోబాటు విద్యార్థులూ

అవినీతి పరులవుతున్నారు. ఇహ స్త్రీజాతి అంత్యానికి అనేక అశ్లీల, దుర్మార్గత్వం ప్రబలి పోయింది. స్త్రీ, ఉద్యోగ నిమిత్తార్థమో, రాజకీయ కారణత్వమూ తెలియదుగానీ, సాంప్రదాయ వాళ్ళల్నాన్ని చంపేసింది.

మానవ వికాసానికి దోహదపడవలసిన శాస్త్రము మానవ వినాశనానికి దోహద పడుతున్నది. ఇంకా చెప్పాలంటే మనసును 'మంచి'కి ఉపయోగపడకుండా మాంద్యాన్ని, మృగత్వాన్ని పెంచుతున్నది. వర్ణవ్యవస్థలో కుల వ్యవస్థదూరి, వర్ణ సంక్రమం చేసింది. భూస్వాములు క్రింది వర్ణాలను అణచివేతకు ప్రయత్నించినపుడు, దళిత ఉద్యమం బయలుదేరి, సాధారణ వర్ణాలపై తిరుగుబాటు చేయడం, ప్రాంతాల సంకుచిత ధోరణి, ప్రతీవిషయంలోను రాజకీయం చొరబడటంతో, విద్య, ఉపాది అందరికీ అందడం లేదు. అందిన విద్యలో నీతినియమ ధర్మాలు లేవు. తొలి భారత విద్యామంత్రి అబ్దుల్ కలాం ఆజాద్ నిర్దేశించిన విద్యావిధానం మారిపో యింది. గోవు పొడుగుపాలను త్రాగుతూ, పొడుగునే త్రొవచాలనుకోవడం అమానుష మని భావించడం లేదు. ఎవరైనా హిందూ సనాతన ధర్మం విషయం మాట్లాడితే అది కాషాయం, మతతత్వమనే పేర్లు పెడుతున్నారు. ఆర్యధర్మంగల దేశంలో ఉంటూ ఆదేశ ధర్మాన్ని హేళన చేయడమేమంత ధర్మం? అసలీ లౌకికం, ప్రజా స్వామ్యం మూలమేమిటి సనాతన ధర్మమే కదా! సనాతన ధర్మమే హిందూ ధర్మం కదా! కాషయమంటూ హేళన చేయడమేమి సబబు? హిందూ ధర్మంలో కలిసి ఉండటం ఇష్టం లేనివారే విభజన సృష్టికర్తలన్నమాట. వివేచనం కోల్పోయిన వారనే మాట. విశ్వాసరహితులన్నమాట. ప్రజాస్వామ్యమంటే మూలం రామరాజ్యమే! అట్టి రామునికి మనదేశంలో స్థానం లేకుండా పోయింది. ముఖ్యంగా దక్షిణ భారతదేశం ఆనాటి దండకారణ్యం. పద్నాలుగువేల మంది రాక్షసులను సంహరించిన ఈ జనారణ్యంలో కొంతమంది రాక్షసుల్ని రామచంద్రుడేచైనా కనికరించిగానీ, దాగు మాటునున్నవారిని గానీ విడిచిపెట్టినాడా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. భద్రాచలం మాది మాదంటూ కొట్లాడుకుంటున్నవారు అయోధ్యలో రామాలయం కట్టడానికి బోరాడరేచి! డిసెంబర్ 6 వచ్చిందంటే అంత భీతండుకు? ఎన్ని ఆలయాలు కూల్చ బడ్డాయ్? ఎన్ని ఆలయాల మీద మసీదులు కట్టారు. అక్కరు, తానీషాలకున్న హిందూ ప్రేమ వీరికెందుకులేదు. వీరు భారతపౌరులని ఒకరైనా అనుకుంటున్నారా? ఒక్కసారి ఆలోచించండి. మనకు కావల్సింది అన్నవస్త్రాలు. మనకు కావల్సింది గ్రహ ప్రయాణములుకాదు, గృహవాసములు, తెల్లవారి కాలపు దాస్యపు తెల్లాచివడ మన పెద్దమ్మ మనవారు ఇంటర్నెట్ కు అతుక్కుపోతున్నారు. యువత మేల్కోవడంలేదు.

మోగేవే వికాసేమోగేకు
దోహదోపేదోవలసెగే శాస్త్రం
మోగేవే విగనాశేనానికీ
దోహదోమేవేతేగ్నేటి!

ఏచి ఖర్చము.
 ఉత్తరాలు లేవు.
 ఎస్.ఎమ్.ఎస్.లు తక్కు
 పిలుపుల్లేవు! పెండ్లి
 చూపులు
 ఇంటర్నెట్లోనే!
 చావు వార్తలూ

ఇంటర్నెట్లో
 వస్తున్నాయ్. 'రోబో'లు వస్తే
 ఎవరికీ పని ఉండదు.

శ్రీ పదార్చన

- ఎస్. మునిసుందరం

బంగారు కొండగడే, సింగరం తేరుగడే
 ఊమంగ మగడుగడే మురిపెంగా సూడరే...
 గుండెదడలెండుకే, కంఠారో సూడరే..
 అలిమేలుకు అంఠమే, కలిహయకునంఠకమే
 కొనకవ్యుల సామగడే కొసరి కొసరి సూడరే...
 వడ్డికాసులవొడే, నిధులున్న మెసకగడే
 వడ్డు వడ్డున్నై మంగకు ముద్దులలో ముంచుతొడే...
 నశని ఏళ్ళొడ్డే, నయనొనంఠ కరుడే
 తనివెతిరిని అంఠం, అరిగి అరిగి సూడరే...

Compliments from
Sri Krishna Bhat
 When you come to
Holy Pilgrimage Centre Tirupati & Tirumala
WOOD SIDE ANNEXE
 Opp. to Govindarajulu Temple, 20. E.car Street, Tirupathi.
WOODSIDE
 Ring Road, Tirumala. Ph : 517504
HOTEL WOODSIDE
 E.Car Street, Tirupathi. Ph : 2284464

మాన్యశ్రీ మహనీయులైన శ్రీ గోటేటి శ్రీరామారావుగారికి సాదర సవినయనమశ్చతపురస్కరంగా వ్రాయునది.

ఇవాళ మార్చి 7, ఇవాళ్లే ప్రముఖాంధ్ర మార్చి 2014 సంచిక నా చేతికందింది. పేజీ తిప్పగానే ఈ రోజు మీ 82వ జన్మశుభదినమని కనిపించింది. ఒళ్లు పులకరించింది. ఈ వయసులో మీ రచన ఇంత ఒరవడితో ఉరవడితో ఉరుకులెత్తుతోందంటే, అదంతా ఆ ఏడుకొండలవాడి దయ గాక మరేమిటి? ఇలాంటి రచనా శక్తితో, యుక్తితో, ఆరోగ్యంతో, ఉత్సాహంతో ఉత్తేజితమైన నిండు నూట ఇరవైయేళ్ల జీవితాన్ని మీకు ఆ పరాత్పరుడు అనుగ్రహించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. తెలుగు పత్రికలు చాలా ఉన్నాయి. వేటి గరిమ వాటికుంది. కానీ పాత తరాల అనర్హతలను కాలమనే సముద్రగర్భంనుంచి ఏరుకువచ్చి, వాటిని దోసిళ్లకొద్దీ పాఠక దేవుళ్లకు పంచిపెట్టగల సత్తా గోటేటి కలానికి మాత్రమే వుంది. ప్రముఖాంధ్ర పుటలకు మాత్రమే వుంది. అంతేగాక, సమకాలీన సమాజంలోని సాంస్కృతిక, సామాజిక, సాహిత్య వైవిధ్యాలను ఎప్పటికప్పుడు గమనిస్తూ వాటిని ఖండఖండాంతరాంధ్రులకు అందించగల చేప ప్రముఖాంధ్రకే వుంది. ఎక్కడో హైదరాబాదులో ఒక సామాన్య పండితుడికి సన్మానం జరిగితే, ఆ సభకు తనను పిలవకపోయినాసరే, ఆ వార్త తెలియంగానే తనంతట తానుగానే వివరాలను సేకరించి, ఆ వార్తను ప్రముఖంగా ప్రపంచానికంతటికీ అందించే సహృదయం, సాహృదం, సంస్కారం ఎవరికి వుంటుంది? - ఒక్క గోటేటి శ్రీరాముడికి తప్ప!! 'రామో విగ్రహవాన్ మైత్రీ' అని కొత్త సూక్తికి పురుడుపోస్తోంది ఈ నెల ప్రముఖాంధ్ర సంచిక! ఇప్పటికీ ప్రముఖాంధ్రకు ఇరవైయేళ్ళు నిండి, నిండు యౌవనంతో తొణికిసలాడుతోంది. ఈ యౌవనానికి 82 ఏళ్ల శ్రీరామాలంబనమే అసలు కారణం. ఈ పత్రిక ప్రాభవము, దానికి మూలమైన శ్రీరామాలంబనము, నిత్యనూతనాలై, చిత్ర చిరంతనాలై శ్రీ దత్త సద్గురు కృపావరాభిరామాలై వర్ధిల్లుగాక. జయగురుదత్త

ఇట్లు, భవద్విధేయుడు
కుప్పా వేంకటకృష్ణమూర్తి, భాగ్యనగరం

07.03.2014

త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి శుభాకాంక్షలు!
మాననీయ గోటేటి శ్రీరామారావు గారూ,

మార్చి 2014 ప్రముఖాంధ్ర సంచికలో నా ప్రస్తావన చేశారు. ధన్యవాదాలు.

ఈ ఉత్తరంతో మరికొంత సాహిత్యాన్ని పంపు చున్నాను. వీక్షింపగలరని ఆశిస్తున్నాను.

2014 లోక్ సభ ఎన్నికలు, ధర్మాధర్మాల మధ్య జరుగబోయే కురుక్షేత్ర సంగ్రామం, నరేంద్ర మోడిగారు, ప్రధాని కాకపోతే, ఇటలీ విశ్వస్వ తిరిగి అధినేత్రి అయితే భారతదేశం స్వపరిపాలనను శాశ్వతంగా కోల్పోతుంది. హైందవం అణగత్రొక్కబడుతుంది. ఈ ప్రమాదం జరుగకూడదని ప్రార్థిద్దాం, ప్రయత్నిద్దాం.

నరేంద్రమోడిగారిని, చంద్రబాబుగారిని బహిరంగంగా, ఏకాంతంగా కల్పించి హితవు చెప్పాను. ఇతర మిత్రులతో కలసి, చంద్రబాబుగారికి భాషాపాతో కలిసి పోటీచేయడం పదేపదే చెబుతున్నాం. మీరు కూడా ఆయనకు వ్రాస్తే మాట్లాడితే మన ప్రయత్నం చేసిన వారమవుతాం.

భవదీయుడు

డా॥ త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి

ప్రసిద్ధ రచయిత్రి డా॥ వాసా ప్రభావతి గారి శుభాశీస్సులు!

డా॥ వాసా ప్రభావతిగారిన్నో రచనలు చేశారు. వారి పేరులోనే ప్రభా(వ)సమానం ఉదయిస్తోంది. ఇంటిపేరు వాసాలోని వాసిష్ఠత ఉన్నది. ఆమెకు జరిగిన సత్కారాలు, పొందిన బిరుదములు చెప్పడానికి 'ప్రముఖాంధ్ర' పేజీలు చాలవు. అంత ప్రతిభగల ప్రభావతిగారి ఉత్తరం పరమానందకరమైనది. ఇసుమంతైనా గర్వం లేకపోవడం విశేషం. ఈ ప్రతిభామూర్తికి మా శుభాశీస్సులు.

ప్రముఖాంధ్ర ఎడిటర్ గోటేటి శ్రీరామారావుగారికి నమస్సులు.
ప్రముఖాంధ్ర పత్రిక 20 సం॥ జన్మదిన ఉత్సవాన్ని నిర్వహించుకునే శుభ సమయానికి నా కళాభినందనలు. అపురూపమైన పత్రిక ప్రముఖాంధ్ర. ఎన్నో పత్రికలు ఈ తెలుగునేలలో వర్ధిల్లుతున్నాయి. ఎందరో సంపాదకులు వెలసి ఉన్నారు. అయినా అన్ని పత్రికలలో ఒక అపురూపమైన పత్రికగా ప్రముఖాంధ్ర విరాజిల్లుతోంది. ఆ ఘనత సంపాదకులుగా శ్రీ రామారావుగారిదే! పత్రికలో ఎన్నో విషయాలు. ఎన్నో విశేషాలు, ఎన్నో అపురూప వ్యక్తుల జీవిత విశేషాలు, ఎందరో దేశ, విదేశ మహానుభావుల జీవిత విశేషాలు భక్తి, దేశభక్తి మరెన్నో విషయాలు ఈ పత్రికలో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తాయి. అటు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, ప్రకాశం పంతులు వంటి దేశభక్తుల జీవిత విశేషాలు తెలియజేసే పత్రిక ఇది. వీరేశలింగం, గురజాడ వంటి సంఘసేవకుల విషయాలు ఇందులో చోటుచేసుకుంటాయి.

రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానందుడు వంటి మహాపురుషులను గురించేకాదు, చంద్రశేఖర భారతివంటి స్వామీజీల జీవిత విశేషాలు, జిల్లెల్లమూడి అమ్మవంటి మాతృమూర్తుల చరిత్రలు విప్పిచెప్పి జనులకు చైతన్యము కలిగించే పత్రిక ప్రముఖాంధ్ర, అటు వేంకటేశ్వరస్వామి, శ్రీశైలము మొదలగు క్షేత్రమహాత్మ్యాలను, భద్రాద్రి రాముడువంటి అవతారపురుషుల చరిత్రలు, పుణ్యక్షేత్రాలు, అన్నమయ్య, క్షేత్రయ్య, త్యాగరాజు వంటి మహా సంకీర్తనాచార్యుల జీవిత సంఘటనలు తెలియచేస్తే పత్రిక ఇది. అంతేకాదు. దేశంలో ఎందరో దాతలు, ఎందరో మహానుభావులు, విదేశాలలో ఎందరో ప్రసిద్ధిగాంచిన తెలుగువారు, వారిని గురించిన వివరాలు విశేషాలు ఈ పత్రికలో తప్ప మరెక్కడా చదవలేము. ఇది ఒక ఆధ్యాత్మిక పత్రిక, ఇది ఒక విశేష పత్రిక. చక్కటి ముఖచిత్రంతో సినీమా ప్రముఖుల వార్తా చిత్రాలతో అక్కినేని నాగేశ్వరరావు వంటి జ్ఞాపక చరిత్రలతో చిత్రించబడిన విశేషపత్రిక. ఈ పత్రికకు మనసారా నా కళాభినందనలు అందజేస్తున్నాను. ఇంతటి విశేషమైన పత్రిక ప్రచురిస్తున్నందుకు గోటేటి శ్రీరామారావుగారికి నా శుభాభినందనలు

23.2.2014

నమస్సులతో వాసా ప్రభావతి

దేశభాషలందు తెలుసు లెస్స!

జనని

సాంఘిక సాంస్కృతిక సమితి

వాసుకి నగర్, చెన్నై-118.

ఉగాది శుభాకాంక్షలు

డా॥ నిర్మలా పళనివేలు గుడిమెట్ల చెన్నయ్య కందిమళ్ల వెంకటేశ్వర్లు మన్నవ గంగాధర్ ప్రసాద్ డా॥ ఉప్పలదడియం వెంకటేశ్వర పోపూల విశ్వనాథ్
అధ్యక్షులు ప్రధాన కార్యదర్శి కోశాధికారి ఉపాధ్యక్షులు సంయుక్త కార్యదర్శి సలహాదారు

తెలుగుజాతి మనది- నిండుగ తెలుగు జాతి మనది! జై తెలుగుతల్లీ!

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు స్వస్తి పలికిన ఆనాటి కవుల కవితా రుుల ఏమైంది?

1956 నవంబరు ఒకటవ తేదీ ఆంధ్రులకు పర్వదినం. ఆ రోజు చరిత్ర పుటలలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖింపదగిన రోజు. మాండలికాలల్లో తేడాలున్నప్పటికీ తెలంగాణ, రాయలసీమ, ఆంధ్రప్రాంతాలలో మౌలికంగా మాట్లాడే భాష తెలుగు భాష కాబట్టి - మూడు ప్రాంతాలను కలిపి ఆంధ్రప్రదేశ్ గా నామకరణం చేసి భారతదేశ చిత్రపటంలో ఆంధ్రులకు సముచిత స్థానాన్ని ఏర్పరచిన రోజు.

ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణకి అన్ని రాజకీయ పార్టీలూ ముక్తకంఠంతో హర్షం ప్రకటించాయి. అన్ని వర్గాలవారూ ఆనందంతో సంబరాలు చేసుకున్నారు. కవుల కలాలు కీర్తించాయి. చారిత్రాత్మక ఘట్టంగా నిలిచిన ఆ రోజున కవులాలపించిన కవితా గాన రుురి ఈ తరం తెలుగువారికి స్ఫూర్తినిస్తుందన్న ఆశాభావంతో ఇప్పుడు ప్రస్తావించడం జరుగుతోంది.

మునిత్రయ చరిత్రం రచించి ప్రఖ్యాతి గాంచిన శ్రీ వెంపరాల సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు -

ఉ: మంగళ మాండ్ర మాత సమాన నయాంచితరీతి పాలనా,
భంగరమాసమేతకు అపరా రసాశ్రయ కావ్యభారతీ సంగీత కీర్తిపూతకు ప్రశస్తి
నదీజల పుష్పసర్వస్వ స్వాంగణ భూతకు!
అప్రతిహతాత్మజ; శౌర్య ధనానపేతకుక! అని ఆశీర్వదించారు.

వారి మంగళాశీస్సులతో ప్రారంభమైన కవితా గీతికలకు అనుశృతిగా ఎందరో కవులు ఆంధ్రాభ్యుదయాన్ని ఆశిస్తూ కవితా గానం చేశారు. ముందుగా మహాకవి శ్రీశ్రీ

కదలవోయ్! కదలవోయ్! ఆంధ్రకుమారా!
నిద్ర వదలవోయ్! నవయుగం నిర్మింపసాగవోయ్!
సుదూరాల విశాలాంధ్ర విజయవాణి పిలచెవోయ్
జనులంతా ఒకటనీ - జగమంతా చాటవోయ్
కారు మొగలుబారు కొసల - కాంతి రేఖ చూడవోయ్
కలహాలను విస్మరించి - శాంతి గీతి పాడవోయ్ - అన్నారు.
కలహాలు ఏ రూపంలో ఉన్నా అవి సౌహార్ద్రానికి, శాంతికి విఘాతం కలిగిస్తాయి. సమాజం సహజీవనంతో సామరస్యంగా ఉండాలని ఏ కవి అభిలషించడు? శ్రీశ్రీగారు ఆంధ్రులంతా శాంతిగీతం అలపించాలని బర్నాలో వున్న ప్రముఖ కవి శ్రీ వల్లి భాస్కరరావుగారిలా అన్నారు.

కడులుతుంది - కడులుతుంది
విశాలాంధ్ర రథం
తెలుగుబిడ్డ ప్రతి ఒక్కడూ - రథసారథి! నిజం!
తెలుగు ప్రజల నలువదేండ్ల
తపోఫలం చెల్లీ -
పొట్టిరాము గట్టిదిక్కు మరువలేము తల్లీ!
కుల బేధం కాల్చి, కూల్చి సమధర్మం తెమ్మూరా
ఆనాడే జాతికంత హాయి గూర్చు నమ్మూరా!

అంటూ కులభేదాలని నిర్మూలించాలని ఆకాంక్షించారు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి చిరపరచితుడైన ప్రఖ్యాతి గాంచిన కవి శ్రీ కాళోజీ నారాయణరావుగారు. ఆంధ్రుల ఆస్థాన కవి అయిన డా॥ దాశరథి -

సీ:- ఒక వైపు కృష్ణవేణిక ఉబ్బితబ్బిబ్బు
లైసాగి తెనుగింట సేనపెట్ట
ఒకత్రేవ గోదావరికి హర్షలహరిక
నాట్యంబు ప్రెన్నందనమ్ము కూర్చు -
ఒక ప్రక్క తుంగభద్రకు చాయవెన్నెల
కెరటాలు తెలుగు సంబరము చేర్చు -
ఒకదారి మంజీర చికపికనడకతో
తెలుగుతల్లికి తరి తీపుసేయ -
సుజలయై తెలుగుతల్లి సంకోభిలంగ
సుఫలయై తెలుగుధాత్రి ఏస్ఫూర్తి చెంద

శ్రీశ్రీ

కాళోజీ

వీరుదువురి నుండి బంగాళ్ళి వేల దాక
ఏకమైపోయె తెలుగువారిల్లు నేడు -

అంటూ అన్ని జీవనదులూ - ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణతో ఏకమైపోయాయన్న ఆనందాన్ని, అదేవిధంగా వివిధ జాతులు కూడా తెలుగునాట ఏకమై ఐక్యతా భావాల్ని అలవర్చుకోవాలనే సందేశాన్ని అందిస్తూ తమకవితలో హృద్యంగా మన తెలుగునేలపై పరవళ్లు తొక్కేది క్షిప్రం నదులని గుర్తుచేశారు. తమ కవితలో డా॥ దాశరథి!

'తెలుగన్నీ విద్వైలను గరిపెడు భాసగా
అయిన నాడు మనది తెనుగునాడు -

పనిమంతుడెవ్వడును ఏలిమికిని గురికాని వాడు - మనది తెనుగునాడు
భారతీవని ప్రగతిభావనా బలముతో మెలగునాడు మనది తెలుగునాడు
ఆంధ్రాభ్యుదయమ్ము అందరమేలు గన్ననాడు మనది తెలుగునాడు
మనిషి మనిషిగ బ్రతుక వీలు సౌకర్యమ్ము ఉన్ననాడు మనది తెలుగునాడు

అంటూ ప్రతి మనిషికి ఏదో ఇంత పని దొరికి హాయిగా బ్రతికే, వీలు సౌకర్యం ఉండాలని కాంక్షిస్తూ - ఆంధ్రాభ్యుదయంతో అందరిమేలు తెలుగునాట కలగాలని అభిలషించారు.

జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహీత, ముక్కోటి ఆంధ్రులకు సుపరిచితులైన సుప్రసిద్ధ కవి డా॥ సి. నారాయణరెడ్డిగారు.

ఎదద ఒకమ్మడిగా పాలకదలియై కరళ్లు దొక్కె
ఎన్ని యుగమ్ములు మారిన పున్నెపుటనుభావమ్మిది
దొరలిన మన్మానసదుగ్ధసాగరోర్ములలో
గొంతులు సవరించుకొను / త్రికోటి కచ్చపులు మహాతులు
నవాంధ్రావతరణావసర విభాతచ్చవి వైతిని
అయితి సుమా నేనే 'నాగార్జున సాగర్' వైతిని అన్నారు.

డా॥ సి. నారాయణరెడ్డిగారు క్రాంత దర్శి భవిష్యత్తులో నాగార్జున సాగర్ "ఆంధ్రుల వరాల పంట" అవుతుందన్నారు. ఆనాడే పసిగట్టిన మహామేధావి. కవివాక్కు బ్రహ్మవాక్కు అవుతుందనడానికి నిదర్శనం.

డాక్టరు పల్లా దుర్గయ్యగారు -
"నాలుగుకోట్ల తెల్లవదనమ్ములు నల్వది యేండ్ల నుండి, యే కాలముకోసమై తెరపు కన్ను కాయలుకాయ, సంశయా లోల విలోకనమ్ముల వెలుంగులు దిక్కులు చూచు, ఆ ఉషః కాల శుభోదయమ్ము కడుకన్నుల పున్నమియై రహించెదవన్" అన్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాల నుండి ఆంధ్రులు ఎదురుచూశారు. రాష్ట్ర పక్షిపూర్తి కాకుండా విభజింప బడింది.

Beautiful City - Beautiful Hotel

DO NOT MISS

Forever your Service in the Heart of Visakhapatnam

DASPALLA

Suryabagh, Visakhapatna - 520 020, A.P., India.
Ph : 2564825 (6 Lines), 2563141 (4 Lines), Fax : 91-0891-2562043
E-mail : dspvizag1@rediffmail.com, Visit us at : www.daspallahotels.com
Call National Toll Free No. : 1800-425-4225

సీఎం-కేరెడ్డి త్రిసంగసంగమం విజయవంతమైంది

15 వేల గొంతులు ఏకస్వరమయ్యాయి! తెలుగు వెలుగు కొణిజేటి రోశయ్య కోటికాంతుల వెలుగయ్యాడు!

న్యాయమూర్తి చలమేశ్వరుడు సభను స్పందింపజేసారు. స్వరమాధురి ఆనంద్ స్వరములు వినిపించి, ముత్యాలసరములను వినిపించాడు. అహో సీ.ఎంకే- నీవు పదవులలంకరించిన సీ.ఎమ్మవయ్యా! అయ్యా! ఏమని వర్ణింతు నీ పట్టుదల, ఓరిమి! తెలుగు తమిళ సంఘముల కలిమి, గరిమ, ఫలించునిది సత్యము! అన్ని తెలుగు సంఘముల నొకటి చేసి, గొంతు కలిపిన మిమ్ము, తెలుగు తల్లి మీకు మల్లెపూదండ వేయాలి! ఈ దీక్ష సాగించు, కొనసాగించుయ్య - సి.ఎం.కె. ముందు కృష్ట చంద్రమా!

అభినందన సందవనములు శ్రీ రామాధ్యులికిన్!

సహృదయ సార్వభౌములు, వింశతివర్ష విరాజిత 'ప్రముఖాంధ్ర' మానసపుత్రికా పిత, పత్రికాధినేత, విలక్షణ, లక్షణ, తాత్విక రచయిత, ఆధ్యాత్మికవేత్త, శ్రీరామతత్వ ఆవిష్కర్త బ్రహ్మశ్రీ శ్రీరామారావుగారి సన్నిధిలో శ్రీ సీతారామ శ్రీ చరణ స్మరణ పూర్వక జన్మదిన శుభాభివందన, మజ్జక అభినందన చందన శ్రీకరములను ఆకాంక్షిస్తూ దాసుడు విజయరాఘవుడు: 'అల్పాక్షర రమణీయం యో కథయతి నిశ్చితం సఖలు వాగ్మీ'- క్షుప్తసుందరంగా మహావిషయాలను అభివ్యక్తికరణం చేయడం ప్రముఖాంధ్ర ప్రత్యేక లక్షణం. అలాగే 'దత్తాతేన కవిభ్యః, పృథ్వీ సకాల2వీ కనక సంపూర్ణా! దివ్యాం సుకావ్యరచనాం, క్రమం కవీనాంచమో విజానతి'- (భోజరాజీయం) - అన్నట్లు కవుల రచనా వైచిత్రిని, ఫణితిని తెలిసిన రసజ్ఞునికి తన జ్ఞానాన్ని ఎంతపంచినా, తృప్తి చెందడట! తమదీ అలాంటి ప్రవృత్తే కావడం విశేషం. దాదాపు 20 ఏళ్లపాటు అవిశ్రాంతంగా తమ పుత్రిక వంటి పత్రికను చక్కగా నడిపిస్తున్నారు. సాంస్కృతిక, సామాజిక, రాజకీయ, ధార్మిక, లౌకిక, పాలౌకిక విషయాలను స్పృశిస్తూ ప్రతి పాఠకునికి ఏదో ఒక అంశం ఆప్యాయంగా ఉండేలా మలచగల చతురాస్యులు తమరు. మీ జన్మదినం మీ ఆరాధకులమైన మాద్యుకులకు పర్వదినం. సర్వశుభావహం! సప్తగిరి సామ్రాజ్యసార్వభౌములైన శ్రీశ్రీనివాసమహా ప్రభువుల వారి అక్ష యానుగ్రహ కటాక్షవీక్షణాల హరులలోని నిత్యశుభస్నాతులై, శతవర్షశేఖరులుగావాలని ఆకాంక్షిస్తూ, మీ వాడు....

విజయరాఘవాచార్యులు

అన్నం పరమాన్నం - అన్నంతోనే మనిషి జీవిస్తున్నాడు!! - శ్రీకృష్ణ ఉవాచ

- పరంధాముని సంకల్ప విరుద్ధంగా ప్రభుత్వాలు ప్రజలకు అన్నం లేకుండా చేయడమెంత పాపం -

బ్రీటిషువారు పాలించినంత కాలమూ ప్రజలకు అన్న దరిద్రం రాలేదు. ఒక రూపాయి యిస్తే కుంచానికి పైగా ముత్యాలు వంటి బియ్యం దొరికేవి. డబ్బున్నవారు మేలు రకం బియ్యం తినినా, లేనివారు కొంచెం ముతకగా ఉన్న బియ్యం తినేవారు. చాలా మంది బియ్యమే కొనేవారు కాదు. వరిధాన్యం పంట చేతికందిన రోజుననే - కూలీలకు, ఊరిలోని ఉపాధ్యాయులకు, చిన్నాచితక ఉద్యోగులకూ ఉచితంగానే బియ్యం, ధాన్యం, పండిన పప్పు ధాన్యాలను గ్రామాల్లోని వారికి ఉచితంగా 'ఈనామ'గా పంపేవాడు, కూరగాయలు పంపాడు.

అలాటి స్వర్ణయుగమీద ఇనపగజ్జెల గుర్రం ఎక్కింది. త్యాగపరులైన నాయకులు పోయి భోగపరులైన నాయకులు రథం యెక్కారు. అప్పట్నుంచే ప్రజలకు అన్న కష్టం వచ్చింది. రూ.50లకు మించిన ధర కిలో బియ్యానికి పలుకుతున్నది. పప్పు ధాన్యాలు కిలో ధర రూ.100లకు మించి పోయింది. కామగూరలు రూ.60, 70లు కొనుక్కునే దౌర్భాగ్యస్థితికి వచ్చింది. పేదలకు గంజినీళ్లు సహితమూ దొరకడం లేదు. ఉప్పు నిప్పుయ్యింది. అక్కణ్ణుంచే అసలు దరిద్రం ప్రారంభమైంది. అందుకే గాంధీగారు స్వాతంత్ర్య సమరం చేసిన కాంగ్రెస్ను పాలనవైపు దృష్టి సారించవద్దన్నారు. గాంధీలు పేరు చెప్పి, చెట్టుకాయలమ్మకునే గాంధీలు వస్తారని ఆయనకూ తెలుసు.

విది వ్రాస్తున్ననూ - ఆ వాణి, ఆ బాణీ నాది కాదు. సరస్వతీ సంకల్పం.
పరమేశ్వరానుగ్రహం! కలానికి వ్రాసే శక్తి ఉన్ననూ కరానికి శక్తిలేదు.
నాకొకై అడగనిది - ప్రముఖాంధ్ర అడిగింపజేస్తున్నది. అడిగినంత సులభంగా ఇచ్చే (వాడు) దాత సులభంగా యివ్వడు. 'విధాతనే సమ్ము కున్నాను. విధి వ్రాత ఉన్నంతవరకూ వ్రాస్తాను. ఆదరనిరాదరణలు మీ హక్కు నిదురపోయినవానికన్నా - నిదుర నటిస్తున్న వాని లేపలేరుగా!

- ★ వేదన ఒక్కటే ఉందనుకొన్నాను! ఆవేదన కూడా వెంబడిస్తున్నది!
- ★ ప్రార్థనతో సమస్త సంకటములూ తొలగిపోతాయనుకున్నాను: ప్రారబ్ధము కూడా తోడయ్యానంటుంది!
- ★ వయస్సు ఒకటే భారమనుకున్నాను; ఉషస్సులో లేవడం కష్టమని పిస్తున్నది!
- ★ చీకటి కష్టమనుకున్నాను. పెనుచీకటి యెంత కష్టమో ఊహించలేదు.
- ★ చెన్నపట్నం వచ్చిన కొత్తలో ఒంటలతనం భేష్ అని పించింది, ఇప్పటి ఒంటలతనం 'అబ్బా' అనిపిస్తున్నది!

We Provide your comfortable Stay and Tasty Food Hospitality

Bhimas Deluxe Hotel
(PROPRIETORS BHIMAS HOTELS LIMITED)
34-38, G.Car Street (Near Railway Station),
TIRUPATI - 517 501 (A.P.)
Phone : 0877-2225521, 6669199, Fax : 2225471
Website : www.bhimasdeluxehotels.com
E-mail : bhimasdeluxe@rediffmail.com

శ్లో|| అన్నాద్భవంతి భూతాని పర్జన్యాదన్న సంభవః!
యజ్ఞాద్భవతి పర్జన్యో యజ్ఞః కర్మ సముద్భవః!

ప్రాణులు (ఇక్కడ మనుష్యులని చెప్పుకోవలాలి) అన్నము నుండి (అన్నము కొంటు) జన్మిస్తున్నాయి. ఆ అన్నోత్పత్తి వర్షము కురిసి, పంటలు పండడంతో కలుగుతున్నది. ఆ వర్షములు యజ్ఞహోమము మేఘములను సృష్టించడంతో వర్షములు కురుస్తున్నవి. ఈ యజ్ఞములు వేదమంత్రానుష్ఠానంతో జరుగు తున్నాయి. ఈ వేదములు పరమాత్ముని నుండి ఉద్భవించడం జరిగింది. సర్వ వ్యాప్తితుడైన భగవంతుడు సర్వదా యజ్ఞములందే ప్రతిష్ఠుడై ఉంటాడు.

నా చిన్నతనంలో నా తల్లి, ఇరుగుపొరుగు తల్లులు, కాళ్ళపై కూర్చోబెట్టుకుని నీళ్లుపోస్తున్నప్పుడూ, తరువాత - యజ్ఞంచేస్తే గిద్దెడు నెయ్యి, మళ్ళీ చేస్తే మానెడు నెయ్యి అని పాడుతూ విడుపునాపించేవారు. ఇప్పుడు గిద్దెలా శేర్లూ విధావిధాన మార్పులో పోయాయి. కానీ వర్షం యెలా పుడుతున్నది? అన్నం కోసం పంట యెలా వస్తున్నది చెప్పడానికి ఈ సత్యం వివరణకు ఇంకో పాట కూడా ఉన్నది!

వానల్లు కురవాలి! వరిచేలు పండాలి!
మా అమ్మ వండాలి! మా కడుపు నిండాలి!-ఎవరికైనా ఈ పాటలు వస్తేగా? పస్తులుతో పడుకోకుండా పొట్టకు అన్నము దొరికే విధానం ఆలోచించండి. ప్రభుత్వం, నాయకులూ పస్తులకు వత్తాసు పలుకుతున్నారని గ్రహించండి.

ఆంధ్రరాష్ట్రం విభజింపబడడంతో కలిసుంటే కలదు కలహం అను నినాదం వుట్టింది!!

ఎక్కడ స్వర్ణంలో ఉన్నాడో సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ గారు 500 సంస్థానాల మేరకు ఉన్న పాలకులను ఒకే హిందూస్థానంగా ఉండేట్లు చేసిన కలసికట్టు రాయుడు! ఏ వొక్కపార్టీ ఆయన్ను తమవాడని చెప్పుకోవడం పాడి కాదు. ఆయన కలిసికట్టు విధానానిని 'పాడి' కట్టినవారిని నిరోధించండి! విరోధించండి!

ఆంధ్రరాష్ట్రం, ఆంధ్రప్రదేశ్ యేర్పడినప్పట్నుంచీ విభజన నినాదం పోరాటం ఆరాటం అవిశ్రాంతంగా జరిగింది. మాతృభాషయిన తెలుగు భాష ఆంధ్రరాష్ట్రంలో హరింపబడుతూ వచ్చింది. అప్పట్నుంచే ఆంధ్ర ప్రజల కోరల నుంచి విషజ్వాలలు చిమ్మివవి. ఉమ్మడి కుటుంబాలను చెరిపేసింది. గ్రామవ్యవస్థను రూపుమాపింది. ఇప్పుడే నాయకులు ఏ రోజున ఏ పార్టీ జెండా పడతారో ప్రజలకు తెలియని అయోమయ స్థితి అనడం కన్నా అధ్వాన్నస్థితి అని అనాలి. ప్రజలు చిక్కటి చీకటిలో ఉన్నారు. ప్రతీ ఒకడూ - నేను ముఖ్యమంత్రినైతే - అంటున్నారు. అయితే ఏం చేస్తారు! అన్నార్తులకు అన్నం పెడతారా? మాతృభాషను పెల్లుబికిట్లు చేస్తారా! ఎకరా ఆస్తి కూడా లేని వారంతా వందల ఎకరాలు, కోట్ల కొద్దీ ఆస్తిని యెలా సంపాదించారు? ఓ వందమంది అన్నార్తులకైనా అన్నం పెడతారా! ముందు మీ ఆస్తులను ప్రజలకు పంచి మాట్లాడండి!

ఏ ఒక్కడైనా ఈ మాటలను ఏ నాయకుణ్ణయినా అడగగలుగుతారా? అడగండి చూద్దాం. దేశాన్ని మ్రింగేసిన ఓ కుటుంబ వారసత్వానికి దాసులవై అమ్మా! అమ్మా- అంటూ అడుగులకు మడుగులోతే మీరేవి నాయకులూ, మీరేవి పౌరులు? మీకు ఎవరికి ఓటువేయాలో తెలియదు. మీ భవిష్యత్తేవింటే తెలియదు. మీరందరూ పోయి, కొత్త రక్తం రావాలి. వస్తారో లేదో తెలియని సంధ్య సమయమిది. రాష్ట్ర విభజననైనా భరించగలం! తెలుగు తల్లి - రెండు తల్లులుగా 'చీలడం' భయంకరం!!

అసతోమా సద్గమయా తమ సోమా జ్యోతిర్గమయా
జీవితమంతా చీకటి మయం చేసుకోకుమయా!

ఏమున్నది మాలతీ మాధవీలతా! తనడెందమేదో- ప్రేమతో కందిన దని అన్నదా? - అంటూ ఊహ తెలియని వయసులో- 72 ఏండ్ల క్రితం వ్రాసినా నా మనఃఫలకంలో - ఈ పాట ఓ మూల పల్లవిన్నూనే ఉన్నది! పల్లవి తక్క అనుపల్లవి, చరణాలెక్కడా పరిధవిల్లేదు.

ఆనంద్ - సుజాత దంపతులైన తరువాత నా స్వరపేటికను చించుకుని ఈ గళద్వయ స్వరమాధురి కోసం, హృదయం చీల్చుకుని ఈ మాధురీర్చురిని జ్వలింపచేసింది. ఆనందుడెన్నివేల పాటల్ని ఎన్నివేల వేదికలపై ఆలాపించాడో అతనికీ తెలియదు. ఎన్నెన్ని గళధారుల్ని పరిచయం చేసాడన్నదీ అతగాడు లెబ్బగట్టలేదు. లెక్కలేనన్ని గళాలకు 'స్వరమాధురీ' వేదిక చేసిందని తెలియదు. 'ఘంటసాల' అంటే అతని 'కంఠసాల'కు ప్రాణం. మా పెద్దబ్బాయి పెళ్ళిలో అతని స్వరమాధురిని వినిపింపచేసిన జ్ఞాపకం! అప్పటికీ సుజాత అతనితో జత కట్టిందో లేదో అ-జ్ఞాపకం!

మానవతా గుణం కలవాడు ఏ రంగంలోనైనా రాణిస్తాడు! ఆనంద్ జీవితం నవనవోన్వేషంగా విల్లసిల్లడానికతని మంచి మనసే!

సినిమా రంగంలో రాణించాలంటే 'లక్' అధ్యుష్టం ఒక్కటే చాలదు. అనితరమైన కృషి ఉండాలి. ఎదిగేకొద్దీ ఒదిగే స్వభావం ఉండాలి. ఎక్కడో ఘంటసాల, వేణు, ఎం.ఎస్. విశ్వనాథం, సినిమారంగం సుగుణశీల సుశీల వంటివారు సుదీర్ఘకాలం సినిమా రంగంలో విఖ్యాతి నొందడానికి ఎంతో కృషి చేసారు. ఏనాడో ఘంటసాలతో వంతగలిపిన పి.లీల స్థానానికి ఎవరైనా వచ్చి సుదీర్ఘంగా అన్ని భాషల్లోనూ మమేకమై ఈనాటికి పాడేవారున్నారా అని ప్రశ్నించుకుంటే పి. సుశీలయిన రక్తం చెప్పగలం. గళం కానీ, ఆమె ముఖ కవళికలు గానీ మనుష్యులతో మమేకమయ్యే తత్వంగానీ పి.సుశీలకే చెందుతుంది. ఆమె అంటే నాకెంతో గౌరవం. వాత్సల్యం, ప్రేమ, ఆడ పడుచులా అభిమానిస్తాను. 75 సం॥ముల్ల వయసులో కూడా ఆమె గళం మారలేదు. స్వభావంలో మార్పులేదు. ఈర్ష్య లేదు. ఇంకెన్నీగానీ పాడననే నిబంధనలేదు. పసిపిల్లలాంటి మనసు, పసిడి ముత్యాలు రాలేటి నవ్వు.

ఇలాంటి మనస్సున్న గాయనీగాయకుల కాలంలో ప్రవేశించాడు జి.ఆనంద్. వయసులో నాకన్నా చిన్నయినా, నన్ను అభిమానించేవాడు. తనకుతానుగా సినీ రంగంలో ఓ ధృవతారగా నిలిచినవాడు జి.ఆనంద్. ఆయన్ను అందరూ అందరి వాడనుకొన్నవారే! ఆయనకు వలసినంత ప్రోత్సాహం సినిమా రంగం యివ్వలేదు. అతను నిరుత్సాహపడలేదు. స్వయంకృషిని నమ్ముకున్నాడు.

1978లో సినిమాల్లో పాడిస్తానని కె.వి. మహాదేవన్ పిలిచారు. మహాదేవన్ మాటపై భరోసాపేసి ఆనంద్ మద్రాసు వచ్చారు. కానీ సంగీతదర్శకుడు కోదండపాణి 'పండంటి కాపురం'లో నేపథ్యగాయకునిగా అవకాశం యిచ్చారు. కోదండపాణి హస్తవాసి చాలా మంచిది. వెంటనే 'ఎంత ఇల్లు - సంతగోల'లో రెండు పాటలను పి. సుశీల, ఎస్.పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంతో కలిసి పాడించారు. అసలు ఎస్.పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంకు తొలి అవకాశం యిచ్చినదీ కూడా ఎస్.పి. కోదండపాణి!

కోదండపాణి ప్రోత్సాహంతో తెలుగు సినిమా రంగ సంగీతరంగంలో ఎదిగినవాడై, జి. ఆనంద్ తన స్వరమాధుర్యానికో ప్రత్యేకత కల్పించుకున్నవాడు. 'స్వరమాధురి' యనే స్వంత కచేరీ సంస్థను స్థాపించి ఏడెనిమిదివేల సంగీత సభలు నిర్వహించారు.

ఆనంద్ కు భేషణాలు లేవు. ఆ పేరేముహూర్తాన పెద్దలు పెట్టారో తెలియదుగానీ, - ఎప్పుడూ ఎప్పుడూ పలుకరించినా ఆనందకందితమైన మోముతోనే మాట్లాడడం ఆనంద్ ఘన (జి.కీ ప్రతిగా వాడాను) ఆనంద సంభరితునిగా గరిష్టమైన కలిమి మనసులో ప్రతిస్పందిస్తాడు. ఆయన సంస్థ 'స్వరమాధురి'లో పాడే, పాడించే పాటలన్నీ ఆనందసంభరితమైన ఖుషిఖుషిగానే ఉంటాయి. ఆనంద్ ఘంటసాల పాటలనే ఎక్కువగా పాడతాడు, పాడిస్తాడు, పాడుతూ పాడుతూ పరవశిస్తాడు. ఎంతోమంది కొత్త కొత్త గాయక, గాయనీమణులను 'స్వరమాధురి' ద్వారా పరిచయం చేసిన గానదానహృదయుడు. ఆయన 'స్వరమాధురి'లో పాడినవారు అపర ఘంటసాల యని అనిపించుకోవడం విన్నాను. కానీ వందలకొలది ఘంటసాలవారి పాటలను పాడిన ఆనంద్ గొంతు ఘంటసాల పాడిన సున్నితంగా సుమధురంగా,

తాదాత్మ్యత చెందుతూ పాడిననూ తానెప్పుడూ అపరఘంటసాలయని పిలిపించుకో లేదు. ఆ 'పేరు' విలువను అలాగే ఉంచి, ఆయన బాణీలో పాటలు పాడుతూ (పాడుతూ తియ్యగా పాడుతూ - కమ్ముగా నిదురపో తల్లిలా)న్నప్పుడు ఘంటసాల అతనిలో పరకాయప్రవేశం చేసాడా అన్నట్లుంటుంది. ఇక్కడ మరో విషయం కూడా ముచ్చటించకపోతే ఈ వ్యాసానికి లోటు చేసినవాడనవుతాను. ఘంటసాల యెలా మంచి స్వరంలో ఆలపిస్తూ ఎందరు గాయని గాయకుల్ని సినీ రంగానికి పరిచయం చేశాడో, అలా మంచి మనసుతో సహగాయకులను ప్రోత్సహించేవాడు. తాను సంగీత దర్శకత్వం వహించిన చిత్రాల్లో తాను పాడకల్గిన పాటలున్నప్పటికీనీ అప్పుడున్న మాధవపెద్ది, పిరాపురం, వర్మ, పట్టాభి భాగవతారంవంటి వాళ్లను కూడా ప్రోత్సహించే మేలిమిగణాన్ని ఘంటసాల నుంచీ ఆనంద్ గుత్తకు తీసుకున్నాడు.

ఘంటసాల పాటకుగానీ, మంచిగణాన్ని గానీ 'రీప్లేసు' పూరించగల వారెలా లేరో. జి. ఆనంద్ స్వరార్చన, సహగాయకుల ఎదుగుదలకు కృషి చేసే తపనను కూడా 'రీప్లేసు' పూరించే వారు లేరు - అనునది యిక్కడ నొక్కొక్కొక్క ఘాటుగా, నీటుగా, ధీటుగా చెప్పాలి. అలా చెప్పాలనే కాబోలు పింగళి నాగేంద్రరావుగారు 'ఎంత ఘాటు ప్రేమయో' అనే అపూర్వ పదాన్ని ప్రయోగించారు. ఈ పదం మీర్ద కదం తొక్కినవారూ ఉన్నారు. పేరడీలు వ్రాసినవారూ ఉన్నారు. ఎంతఘాటు ప్రేమయో, ఎంత లేటు వయసులో అని ఎవరో కవి పేరడీ వ్రాసారు. పేరడీ అంటే ఏంవింటుంది అని అడిగారు. పలుకుబడిగల పదానికి ప్రయోగించే ఉటుకుబడి పదం అన్నాను. నిజానికి ఆంధ్రపు మాట వ్యంగ్యానికి తొణక. అప్రస్తుతమైనను సందర్భాన్ని వినియోగించుకోవడం నా సహజనైజం.

ఏడెనిమిదివేల గాన కచీరేల గానయజ్ఞం చేసిన గాన ఘనాపాటి 'ఆనంద్' అనడం అత్యుక్తి కాదు. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలో 20 పర్యాయములు పర్యటనలు చేసి, 'స్వరమాధురి' కొక ప్రత్యేకతను సంతరించుకోవడం సామాన్య విషయం కాదు. ఈ మధ్యకూడా 'తెలుగు త్రిసంగ మహోత్సవంలో' కచేరీచేసి వేలమందిని సంతోషపరచిన యీ శ్రీకాకుళం బుల్లీడు సుందర స్వరమాధురి కల వాడనే పేరుతెచ్చుకపోవడమే గాకుండా ఎంతోమంది అమెచ్చూర్ గాయకులను పరిచయం చేసిన ఘనతకూడా ఆనంద్ కే దక్కతుంది. తండ్రి చంద్రశేఖరరావు గాయ కుడూ, గొప్ప పౌరాణిక నాటక నటుడు కావడం కూడా ఆనంద్ ఆయన కళా వారసత్వాన్ని పుచ్చుకున్నట్లయింది. ఆనంద్ సతీమణి సుజాత కూడా మంచి గాయని కావడం ఒకే తీగ పూవులుగా పొత్తు పొంతనగా ఉన్నది. వారిది ప్రేమ వివాహం. 1978లో వివాహాన్ని గుళ్లోపెళ్లిగా చేసుకున్నారు. 'జగమేమాయ' చిత్రంలో గాయనిగా, 'తీర్పు', 'అన్నదమ్ములకథ' తెలుగు చిత్రాల్లోనూ, తమిళ, మలయాళ చిత్రాల్లో నాయి కగా నటించిన నేర్పు ఉన్నది. ఆనంద్ లానే అణకువ, వినయం, విధేయతలు గల గృహిణి. గాయనీమణి. ఈ స్వరగాత్ర జంటను మనసారా ఆశీర్వ దిస్తూ, మరో ఏడువేల పాటలను పాడి, రెండు సప్తదశాబ్దముల కీర్తి పొందాలని ఆశీర్వదిస్తున్నాను.

వెండితెర బంగారం

అంజలీదేవి నయగారం!

త్రీయని వెన్నెల రేయీ! ఎడబాయని చిన్నెల హాయి! ఓ రసపాయి నటనమే బ్రతుకోయీ అన్నారు సముద్రాల రాఘవాచార్య. ఊగేపూలలోనా ముసుసాగే అలలోనా, చెలరేగేగాలిలో - నా కాలి మువ్వలలో! ఏం పదాలు ఏంవిరచన పాడని పెదాల మధురిములు పెదవులు కదపిన సుందరాంగని ఇప్పుడు చూడగలమా?

‘పెళ్లిసందడి’ (1958) చిత్రంలోని అంజలీదేవి చిత్రమిది. అప్పటికామె వయస్సు 30. బాల్యంలో అంజమ్మగా, రంగస్థలంపై అంజనీకుమారిగా, వెండితెరపై అంజలీదేవిగా వెలుగొందిన ఈ అభినేత్రి ఒక తరం కుర్రకారుని మంత్రముగ్ధుల్ని చేసిన ‘స్వప్నసుందరి’, ‘సువర్ణసుందరి’. ‘లవకుశతో కలియుగ సీతమ్మ’గా నీరాజునాలు అందుకుని, ఆ తర్వాత వదినగా అమ్మగా, మామ్మగా ప్రేక్షకుల గుండెల్లో నిలిచిపోయారు.

కలికితురాయి లాంటి సీత పాత్ర వలన తెలుగు నాట ఎక్కడ అడుగుపెట్టినా ఆమెకు పాదాభివందనాలు చేసి, పసుపుకుంకుములు, చీరసారెలు ఇచ్చి ప్రేక్షకులు బ్రహ్మరథం పట్టారు. ఆ తర్వాత బి.ఎన్. రెడ్డి రంగుల రాట్నంలో ‘అమ్మ’గా ప్రేక్షకుల మనస్సుల్లో ఆమె ప్రగాఢమైన ముద్రవేశారు.

సినీరంగానికి రాకముందే ప్రఖ్యాత సంగీత దర్శకులు ఆదినారాయణరావుని వివాహమాడారు. గొల్ల భామ (1947)తో చిత్రసీమలోకి అడుగుపెట్టి, 50 ఏళ్లలో దాదాపు 500 చిత్రాల్లో భిన్న పాత్రల్ని పోషించిన బంగారు తల్లి చివరదాకా చెన్నయ్లోనే ఉన్నారు. తెలుగులోనే 350 పైచిలుకు చిత్రాల్లో నటించిన ఆమె

నిర్మాతగా పలు భాషల్లో 27 చిత్రాలు అందించారు. అనార్బలి (1955), సువర్ణసుందరి (1957) వెంచులక్ష్మి (1958) జయభేరి (1958) చిత్రాలతో ఫిలిం ఫేర్, ప్రతిష్టాత్మకమైన రఘుపతి వెంకయ్య (2005), రామినేని (2006) అక్కినేని (2006) పురస్కారాలతో పాటు నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం నుండి డాక్టరేట్ కూడా అందుకున్నారు. 1946 భోగి పండుగరోజున చెన్నపురిలో అడుగుపెట్టిన అంజలీదేవి సరిగ్గా అదేరోజు (2014)న స్వర్ణపురికి చేరుకోవడం యాదృచ్ఛికం. ఆ మహాతార అంజలికి నిత్య స్మరణాంజలి.

Hotel Southern - New Delhi Hotel Southern at New Delhi - Is the Largest South Indian Hotel, equipped with 110 rooms with modern amenities, conference hall, with a Vijaywada Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies. The Hotel is centrally located 2.5 kms from New Delhi Railway Station and 15 kms from Domestic / International Airport.	Southern Grand - Vijayawada Hotel Southern Grand at Vijayawada - It is a recently opened hotel with 3 star kind of modern amenities and equipped with a total of 37 rooms, conference hall and a Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies. The Hotel is centrally located 0.5 km from Vijayawada Railway Station and 19 kms from Domestic Airport.
Complimentary : Breakfast & Transport from Rly. Station / Airport to our Hotel, subject to prior information to our offices * Bring Your Boarding Pass of Air India Airlines & Avail 10% discount on Room Tariff only	
 18/2, Anya Samaj Road, Karol Bagh, New Delhi. Tel.: 4353 2824, 2875 4210. Fax: 011-2875 7308 e-mail: info@hotelsouthern.com Reservations: Call 011- 4145 0200	26-6-8, Papaiah Street, Opp. Registrar's Office Gandhi Nagar, Vijayawada, Andhra Pradesh Tel.: 06 77 777, 96 55 777, Fax: 0866-257 2227 e-mail: bza@hotelsouthern.com Theater Style Up to 100 Persons

దివ్య భారతనాటి విజయోస్తు! స్త్రీ జీవిత భద్రతే దేశభద్రత!!

ఆర్థరాత్రివేళ స్త్రీ నిర్భయంగా రోడ్డుమీద వెళ్ళి కలిగిననాడే నిజమైన స్వాతంత్ర్యం వచ్చినట్లన్నారు మహాత్మాగాంధీ. దేశంలోని ఉత్తర ప్రాంతంలో హిందూ ముస్లిముల మధ్య హోరాహోరీ పోరాటం జరుగుతున్నప్పుడు, నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ వెళ్ళడం జరిగింది. ఎవరో ఇందిరాగాంధీ చేయబట్టుకున్నాడని నెహ్రూ వాణ్ణి చాచి లింపకాయ కొట్టారు. అలా ఢిల్లీ శివార్లలో నిర్భయ బస్సులో వెడ్తున్నప్పుడు అత్యాచారం చేసినవాణ్ణి నలుగురు చాచిపెట్టికొడితే హంతకుల అట గట్టేది. అయినా దేశంలో ఆమె హత్యా నేరమే బయటకొచ్చిందిగానీ, దేశంలో యిలా నిముషానికి ఎన్ని నేరాలు జరుగుతున్నాయో! ప్రస్తుతం పట్టపగలే ఘోరమైన నేరాలు జరుగుతున్నాయ్. అధికార నాయకులుగానీ, ప్రతిపక్షనాయకులకుగాని ఇవేమి అక్కర్లేదు.

వీరు దేశనాయకులు? ఈ దేశం యొక్కడకు పోతుందో ఎవరిక్కావాలి!

పోడశ కళల్లో స్త్రీ కూడా ఒక కళ!

ఆధునిక అలంకరణలు అంగాంగ ప్రదర్శనము అర్థనగ్న అలంకరణమూ స్త్రీ మనుగడకు ప్రమాదకరమని నిషేధించారు. అలంకరణం అంటే అలంకరించు కోవడం, అలంకృత శృంగారం అని కూడా చెప్పుకోవచ్చు. చతుషష్టికళల్లో ఈ

మన పురాణాలు స్త్రీ శక్తిస్వరూపిణిగా కీర్తిస్తున్నాయి

- కె. మల్లికార్జున, బళ్లారి

మన పురాణాలు స్త్రీని శక్తిస్వరూపిణిగా కీర్తిస్తున్నాయి. మహాదేవుడు, మహేశ్వరుడు, పరమేశ్వరుడు, సదాశివుడు, విశ్వేశ్వరుడు అయిన శివుడు కూడా శక్తితో కలిసి ఉన్నప్పుడే సమర్థుడని మన పురాణాలు చెబుతున్నాయి. అందుకే శివుడు అర్ధనారీశ్వరుడయినాడు. స్త్రీని ప్రకృతి స్వరూపిణి. ప్రకృతి లేకపోతే సృష్టిక్రమమే లేదని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. ఆదిపరాశక్తి తన అంశజ్ఞులుగా- వాణి, లక్ష్మి పార్వతులను బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులకు దేవేరులుగా అనుగ్రహిస్తూ, వారిని ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ బాధపెట్టరాదని, ఒకవేళవారిని బాధపెడితే, తనకు ఆగ్రహం కలుగుతుందని పురాణాలలో పేర్కొనబడింది. ఈ హెచ్చరిక కేవలం త్రిమూర్తుల వరకే పరిమితం కాదు. యావత్ పురుష ప్రపంచానికి వర్తిస్తుంది. భారతీయ సంప్రదాయం ప్రకారం ఏ గృహంలో స్త్రీ కన్నీరు పెడుతుందో ఆ ఇంటిలో సిరిసంపదలు తొలగిపోతాయి. స్త్రీకి కష్టం కలిగించినవారు దాని పర్యవసానంగా తీవ్ర శిక్షలు, నిందలు అనుభవించాల్సి ఉంటుంది. ద్వాపరయుగంలో ద్రౌపదిని నిండు సభలో దుర్భర అవమానానికి గురిచేసిన ధృతరాష్ట్ర తనయుడైన దుర్యోధనుడు, దుశ్శాసనుడు, త్రేతాయుగంలో సీతను చెరపట్టిన లంకాధీశుడైన రావణుడు సర్వనాశనమయ్యారు. అహల్య శీలాన్ని శంకించిన గౌతమమహర్షి, ఆమెను శిలగా మార్చగా బహుకాలం ఒంటరి జీవితం గడపవలసి వచ్చింది. పలు నిందలు మోయవలసి వచ్చింది. అహల్యకు శాపవిమోచనం కలిగించిన శ్రీరాముడు రావణుని సంహరించిన తరువాత అయోధ్యకు వచ్చి, పట్టాభిషిక్తుడైన పిమ్మట ఒక చాకలి మాటలకు సీతను పరిత్యజించినందుకు పరమాత్ముడు అయినప్పటికీ పలు నిందలు వదాల్చినప్పటికీ.

అసమాన శక్తిస్వరూపిణిగా స్త్రీని రుజువుచేసే పతివ్రతకథలు ఎన్నోపురాణాలలో గమనిస్తున్నాము. అనసూయ త్రిమూర్తులను పసిబిడ్డలుగా మార్చివేసింది. సుమతి సూర్యోదయాన్ని నిలిపివేసింది. సావిత్రి అనితర సాధ్యంగా యముని వెంబడించి తన వ్రాణాలను తిరిగి తెచ్చుకుంది. సులోచన తన పాతివ్రత్యమహిమతో ఇంద్రజిత్తు ప్రాణాలు కాపాడింది. ఇలా ఎన్నో ఉదాహరణలు పురాణాలలో ఉన్నాయి 'పాతివ్రత్యం' అంటే అదేదో భర్తకు బానిసగా బ్రతకటం అనే దుర్భిప్రాయంతో కొందరుంటారు. అది నిజంకాదు. భర్తకు తాను అర్థ ప్రాణం. అందుకే ప్రాణేశ్వరుడని సంబోధిస్తారు. ప్రాణం అంటే ఎవరికైనా తీపే. పురుషాధిక్యత కేవలం ఒక మానసిక వ్యాధి. అనేక వ్యాధులకు మూలకారణం భార్యగా తన జీవితంలోకి వచ్చిన మహిళను బానిసగా భావించి, హింసలకు గురిచేసే భర్తను నరరూప రాక్షసుడిగా సమాజం భావిస్తుంది. జీవన సహచారిని సమభావంతో చూడడం, స్నేహంగా ప్రవర్తించటం ఉత్తమ వ్యక్తిత్వ లక్షణం. కాబట్టి స్త్రీని అబలగా కాక శక్తి స్వరూపిణిగా, గృహలక్ష్మిగా భావించడమే ఉత్తమ గృహస్థ ధర్మం. అయితే భర్త భార్యపై అధికారమున్నట్లు హత్య చేయడం జరుగుతున్నది. అతడికా హక్కు ఎవరిచ్చారని చెప్పుతో కొట్టి అడగండి.

అంశాన్ని పద్నాలు కళల కింద విశ్లేషించారు. ఇవే భారత స్త్రీని అష్టిశ్చర ప్రదాయినిగా తీర్చిదిద్దుతాయ్. స్త్రీలు అలంకరించుకొనే కళలు ఐదు. పుష్పసంబంధమైనవి. గంధలేపనం, భృగిట బొట్టు, పాదాలకు పసుపు పారాణి ధారణ ప్రదానం. స్నానంలో ముఖభాగమున పసుపురాసుకుని స్నానం చేస్తే ఆమోము పసిడి కళలోడుతూంటుంది. అలంకరణ అనేది దేశ, కాలాలను బట్టి, సంప్రదాయాలను బట్టి, సందర్భాలను బట్టి, సంస్కారాన్ని బట్టి మారుతుంటుంది. మంచి సంస్కారం అలవరుచుకోవాలి!

ధర్మ రూ. 1000/- మాత్రమే

ఇంద్రజాల తాయత్తు

Indrajal
Thayath

ఇంద్రజాల మొక్కలు అరుదుగా లభించే సముద్రపు మొక్కలు. పేరుకు తగినట్లే ఈ మొక్కలకు అద్భుత శక్తులున్నాయి. దీని ప్రస్తావన, శక్తి గురించి రావణ సంహిత, విశ్వసార, దావరతంత్ర మొదలగు అనేక పవిత్ర గ్రంథాలలో వివరింపబడివుంది. ఈ ఇంద్రజాల తాయత్తును ధరిస్తే ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఒక కొలుక్కీ వస్తాయి. మొండి బాకీలు వసూలౌతాయి. ఎప్పుడో తర్వాత రావలసిన పదవి, ప్రమోషన్, ధనలాభం ఇప్పడే దక్కతుంది. రాజకీయనాయకులు, ఉద్యోగిస్తులు, అధికారులు, వ్యాపారస్థులు, విద్యార్థులు, అవివాహితుల ఈ ఇంద్రజాల తాయత్తును ధరిస్తే వారి జీవితంలో ఊహించని మార్పులు సంభవిస్తాయి. కుటుంబంలో మనశ్శాంతి కలిగిస్తుంది. ఈ తాయత్తు ధరించిన వారిపై ఎవరూ చేతబడి చేయలేరు.

ఇప్పుంటున్న రొసువిగ శస్త్ర

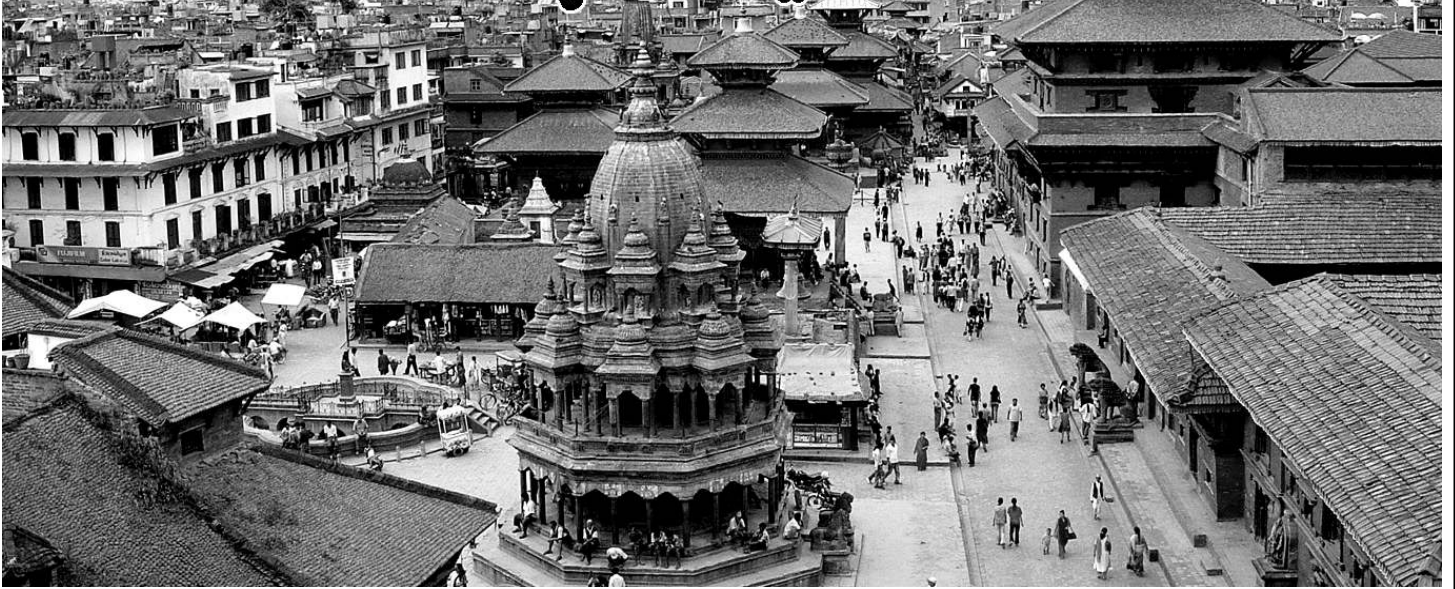
పై పవిత్ర శస్త్రపు కావర్షిణవారు మూడు ఫోన్ చేసి అర్థం తెలియజేస్తే పూజ చేసి, పోస్టల్ ఖర్చులు మేమే భరించే వి.వి.వి.సి. రిజ్యూ ఎంపికలం. మీరు పోస్టుమాన్ కు పైన తెలిపిన అయోంట్ మాత్రం కట్టి పూజించి కిమిలోవచ్చు.

భక్తిటండే పవిత్ర సామాగ్రి పరిశోధన నిలయం
Bakthitoday Pavithra Saamagri Parisodhana Nilayam
 Balaharithi Nilayam, 4921A, Rangarajapuram Main Road, Kodambakkam, Chennai - 600024
Ph. : 044-24837505, 09840259871
 Visit : www.bakthitoday.blogspot.com www.incliamart.com/bakthitoday-pavithra

నేపాల్ దేవతల భూమి - జనకమహారాజు పుట్టిన భూమి

సీతమ్మ తల్లి పుట్టిన భూమి

అశోకుని పాలనలో నేపాల్ ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించింది. నేపాల్ రాజుల మహేంద్రకు పూర్వుల కాలంలోని రాజులు శృంగేరి శంకర పీఠం భక్తులు. రాజ్యాధికారం కోల్పోయిన నేపాల్ రాజు కలకత్తాలో ప్రవాసం గడిపారు. శృంగేరి జగద్గురువులు వారికి మంగళాశాసనంగా అభయపత్రం తమ ప్రతినిధి ద్వారా రాజపీఠం మీకే వస్తుందని తెలియజేశారు. అలాగే ఆ రాజు తిరిగి రాజపీఠం అధిరోపించడం, కృతజ్ఞతగా శృంగేరి జగద్గురువులను దర్శించి శారదాదేవి ముంగిట పాల రాతితో నేలనొక నెలవంకగా తీర్చిదిద్దడం- నేను శృంగేరి క్షేత్రం దర్శించినపుడు- ఆ పాల రాతి నేలను చూచి పరవశించడం- నా స్మృతి పథంలో నిలిచిపోయాయి. వారికి 'ఆదిశంకర భగవత్పాదులు ప్రతిష్ఠించిన శృంగేరి పీఠం అంటే భక్తి ఎక్కువ. శృంగేరి పీఠాధిపతులు, విద్యారణ్యుల నుంచి తెలుగువారే పీఠాధిపత్యం వహించడం వింటూంటే నాకు ఆనందం పులకరిస్తుంది.

నేపాల్లో తెలుగు బ్రాహ్మణ కుటుంబాలున్నాయి. రెండు పర్యాయములు ఖాట్మండు వెళ్లినపుడు పశుపతినాథ ఆలయం దర్శించాను. ఆలయంలోని లింగం చతుర్ముఖాలతో ఉంటుంది. రాజులను తక్కువ వరిసి అంతరాలయంలోనికి రాసియరు అలాటిది నేను అంతరాలయంలోకి వెళ్ళి శివలింగ చతుర్ముఖాలను దర్శించి ఆ ఆలయ అర్చకులు ప్రసాదించిన రుద్రాక్షమాలను ధరించడం- ఆ ఆలయ ప్రాంగణంలోని ధర్మశాలలో మూడు రాత్రులు ఉండడం పుష్పగిరి శంకరాచార్య శ్రీ అభినవోద్ధండ భారతీస్వామి అనుగ్రహమే కారణం. ఆయనతో బాటు ఓ వేకువజామున నాలుగు గంటల సమయంలో ఎత్తైనపర్వత శిఖరంపై సూర్యోదయం దర్శించడం ఇంకా అదృష్టం. ఎర్రగుమ్మడి పండులా, ఉల్లిపూరేకులా వికసించిన మందారంలో ఎంతగా అందంగా ఉన్నాడో, ఈ దృశ్యాన్నే అండమాన్ దీవుల్లోని పోర్ట్ బ్లెయిర్లోని టూరిజం హోటల్నుంచి చూసాను. ఎస్ట్రామారావుగారి చిత్రం షూటింగ్ కు ఒకసారి శ్రీశ్రీశ్రీ పుష్పగిరి జగద్గురువులతో ఒకసారి నేపాల్ రెండు పర్యాయములు దర్శించాను. విషాదం ఏమంటే రాజవంశంలోని ఓ దుష్ట కుమారుడు రాజదంపతుల్ని కరాల్చి రాజవంశానికి చరమగీతం పాడడం. హిందూ సామ్రాజ్యం రాజకీయ నాయకులు చొరబడటం మహా దారుణం.

నేపాల్ ప్రజలు శ్రమజీవులు. ప్రకృతితో మమేకమై జీవిస్తారు. ఇంటి పరిసరాలలో వందగణాల స్థలాన్ని కూడా వదలిపెట్టరు. కూరగాయలు పండిస్తారు. ఆడవాళ్లు మగవాళ్లకు ధీటుగా పనిచేస్తారు. బరువులు మోస్తారు. స్థూలకాయులు ఇక్కడ కనిపించరు. పర్వతాలతో ఎగుడు దిగుడు నేలలు కావడంతో దైనందిన పనులే మంచి వ్యాయామం. మహాభారత, రామాయణ గ్రంథాల్లోని పాత్రల పేర్ల ఇక్కడివారికి ఉంటాయి. పాండవులలో నాలుగోవాడు సకులుడి పేరుతో చాలామంది ఇక్కడ

ఉంటారు. జనక్పూర్ ఎయిర్పోర్టు, గౌతమబుద్ధ ఎయిర్పోర్టు, భరత్పూర్, భరత్ నగర్ ఎయిర్ పోర్టులు, ఖాట్మండులో త్రిభువన ఎయిర్పోర్టు ఇలా ప్రతి చోటా హిందూ పేర్ల గోచరిస్తుంటాయి 75 జిల్లాలున్న ఈ దేశంలో 50 విమానాశ్రయాలున్నాయి.

జవనశైలి!

నేపాలీయులు ప్రతి ఒక్కరూ ఉదయం గుడికివెళ్లి దేవుని దర్శనం చేసుకుని సుదుట తిలకం దిద్దుకునే ఆచారం ఉన్నది. ఆ తర్వాతే ఏ పనులకైనా వెళతారు. ఇక్కడ బౌద్ధాలయాలూ, శైవాలయాలూ, వైష్ణవాలయాలూ కూడా ఉన్నాయి. ఇక్కడ చలి ఎక్కువనే చెప్పాలి. వీళ్ల వస్త్రధారణ మన ఉత్తరాది రాష్ట్రాలను పోలి ఉంటుంది. ముఖ కవళికలు కాశ్మీరులను పోలి ఉంటాయి. పొరుగువారిని భయ్యూ, భాయా సాణ్ అని గౌరవంగా, అప్యాయంగా పలకరిస్తారు. నేపాలీయులుకు భారతీయులంటే చాలా ఇష్టం. ఇక్కడి జనక్పూర్ జనకుడు పాలించిన ప్రదేశం అనీ, సీతమ్మ పుట్టిన ఊరినీ చెబుతారు. సీతమ్మ మా ఆడపడుచు, రాముడు భారత్ లో పుట్టి నేపాల్ కి అల్లుడయ్యాడు. భారత్ మా అల్లుడిగారి దేశమని పెద్దవాళ్లు అంటారు. అందరూ చక్కటి హిందీ మాట్లాడుతారు.

పాడి పంట ప్రధానం!

పాడిపంటలు ఇక్కడి ప్రధానపుష్పలు. పాలు, పాల ఉత్పత్తులు బాగా చపక. వ్యవసాయక్షేత్రాలలో గోధుమలు, వరి, పసుపు పండిస్తారు. చిన్న మడుల్లో క్యాబేజీ, క్యాల్చీఫ్లవర్, బంగాళాదుంప వంటి పంటలు పండిస్తారు. శాకాహారులు ఎక్కువ. ఇక్కడ ప్రఖ్యాతి గలిగించే మరో విషయం. ఇక్కడ ఎవరికీ బి.పి, షుగర్ వ్యాధులు ఉండవు. ఈ ప్రదేశం కొండలమయం కావడంతో వాహనాల మీద ఆధారపడడం కంటే కాలినడకన వెళ్లడం వీరికి యిష్టం. భాగమతి నదితీరాన ప్రసిద్ధిగన్న పశుపతి నాథ ఆలయం ఉంది. ఆలయం వెనుక ఒక ఘాట్ లో శవదహనాలు చేసి అస్తికలను భాగమతి నదిలో కలిపితే మోక్షం ప్రాప్తిస్తుందంటారు. పశుపతి నాథ ఆలయం బయట ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న దుకాణాల్లో పంచముఖి, త్రిముఖి, ఏకముఖి ఇలా ప్రత్యేకమైన రుద్రాక్షలు తక్కువ ధరలో దొరుకుతాయి.

- * నేపాల్ కరెన్సీ 'నేపాలీస్ రూపీ', ఒక నేపాలీస్ రూపీ మన కరెన్సీలో 61 పైసలు. మన రూపాయి నేపాల్ కరెన్సీలో దాదాపుగా 1.56 రూపాయలు.
- * ఉత్తరాన చైనా, దక్షిణం, తూర్పు, పశ్చిమాల్లో భారత దేశం (ఉత్తరఖండ్, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్, వెస్ట్ బెంగాల్, సిక్కిం రాష్ట్రాలు) నేపాల్ సరిహద్దులు.
- * మౌంట్ ఎవరెస్టుతోపాటు ప్రపంచంలోని పది ఎత్తైన శిఖరాల్లో ఎనిమిది నేపాల్ లోనే ఉన్నాయి. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని నేపాలీభాషలో సాగర్ మాత అంటారు.

సర్వపాపహరణం... క్షీరారామం మా పాలకొల్లు పాలకొలను

నేను పాలకొల్లులో పెరిగినవాణ్ణి కావడం నా అదృష్టం

శ్రీ మహావిష్ణువు స్వయంగా ప్రతిష్ఠించిన ఈశ్వరాలయం పంచారామక్షేత్రం. పాల కొల్లులోని శ్రీ క్షీరారామలింగేశ్వరస్వామి క్షేత్రం. ఈ ఆలయంలోని స్వామిని భక్తి శ్రద్ధలతో కొలిస్తే సర్వపాపాలు తొలగి ముక్తి కలుగుతుందని భక్తుల విశ్వాసం. తొమ్మిది అంతస్తులతో 125 అడుగుల ఎత్తుతో నిర్మించి పెద్ద గోపురం ఎంతో ఉన్నతమైనది. చాళుక్యుల కాలంలో నిర్మించిన పురాతనమైన క్షేత్రం.

స్థలపురాణం:

తారకాసురుడు అనే రాక్షసుడు శివుడి గురించి ఘోరతపస్సు చేసి శివుని కుమారుని చేతిలో తప్పదురెవ్వరి చేతిలోనూ మరణం లేనట్లు వరాన్ని పొందాడు.

ఆ వరగర్వంతో దేవతలను, ఋషులను వేదించసాగాడు. దేవతలు, రాక్షసుల క్షీరసాగ మధన సమయంలో ఉద్భవించిన తెల్లని అమృత లింగాన్ని తారకాసురుడు అపహరించి దానిని తన కంఠహారంలో ప్రాణరక్షగా ధరించాడు. అంతటితో ఆగకుండా శివుని నుంచి పొందిన వర బలంతో దేవలోకంపై దాడిచేసి దేవతలను బాధించాడు. తారకాసురుడి బాధలు భరించలేని ఇంద్రాది దేవతలు బ్రహ్మ దగ్గరకి వెళ్లి, తారకాసురుడి బారి నుంచి తమను రక్షించమని వేడుకొన్నారు. శివపార్వతులకు జన్మించిన కుమారస్వామి తారకాసురుడిని వధిస్తాడని బ్రహ్మ వారికి తెలియజేసాడు. తారకాసురుడి వధ రహస్యం తెలుసుకున్న కుమారస్వామి యుద్ధం చేసి, ఆ రాక్షసుడి కంఠంలోని అమృత లింగాన్ని బాణంతో చేధించాడు. ఆ అమృతలింగం పంచఖండాలై దివ్యకాంతులు వెద జల్లుతూ ఐదు దివ్య ఆరామస్థలాల్లో పడింది.

నేపాల్ దేవతల భూమి

- * నేపాల్ ప్రజల్లో 90 శాతం హిందూ బౌద్ధమతాలు. మిగిలిన పది శాతం ఇస్లాం, కిరత్, క్రైస్తవం, ఏనిమిజం మతాలవారున్నారు.
- * నేపాల్ రాజధాని ఖాట్మండు.

పాలకొల్లు ధర్మపురులైన ఆర్యవైశ్యుల ఆవాసం. కళలకు పుట్టినిల్లు. సాహితీ కాణాచి, ఇక్కణ్ణుంచే వైశ్యుల ప్రేరణ, ప్రోత్సాహంతో కవులు, కళాకారులు ఉద్భవించారు. 1950-60 దశకంలో తెలుగు సినిమారంగం రచయితలూ, కళాకారుల ప్రవేశంతో విలసిల్లింది. చినగోపురం వీధిలో మొదట వైష్ణవాలయం ఉన్నది. ఆ వీధి వీధంతా వైశ్యులూ! వైశ్యుల ధర్మసత్రాలే.

పాలకొల్లుకు 2 కిలోమీటర్ల దూరంలో మా స్వగ్రామం వరిధనం ఉన్నది. అది జమీందారీ గ్రామం. ఆ గ్రామంలో ఒకనాటి జమీందారులం మేమే! ఇప్పుడక్కడ మాకు ఎకరా నేల లేదు. ఇల్లు లేదు. ఊరి నడుమ మా తాతగారు గోబేటి సుబ్బారాయుడుగారు కట్టించిన శ్రీరామలింగేశ్వరాలయం ఉన్నది. అప్పట్లో మా తాతగారు కాశీనుంచి శివలింగం తెచ్చి ప్రతిష్ఠించారు. ఆ లింగం అద్భుతంగా ఉంటుంది. ఇప్పటికీ అక్కడ స్వామివారికి పాంచరాత్ర కల్యాణం జరుగుతుంది. మా తాతగారిచ్చిన ఆలయానికి మాగాణీ భూములున్నాయి.

అలా ఆవిర్భవించిన శివుని పంచముఖ స్వరూపాలే పంచారామక్షేత్రాలు. అమృతలింగం శిరోభాగం వశిష్ట గోదావరి తీరంలో పశ్చిమంగా క్షీరారామంలో కొలువయింది. శ్రీ క్షీరారామం లింగేశ్వరస్వామి ప్రతిష్ఠ సమయంలో శ్రీ మహా విష్ణువు, స్వామి మహాత్మాన్ని స్వయంగా వివరించాడు. స్వామి ధర్మన భాగ్యంతో సకల పాపాలు హరిస్తాయనీ, కోర్కెలు నెరవేరుతాయని శ్రీ మహావిష్ణువు సెలవిచ్చాడు. క్రీ.శ. 892 - 922 ప్రాంతంలో మొదటి చాళుక్య భీముడు పంచారామక్షేత్రాలు నిర్మించాడు. వాటిల్లో ఒకటైన ఈ ఆలయానికి వెయ్యి సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది.

ఉపమన్యుడనే బాలభక్తుడు పాలకోసం శివుడిని ప్రార్థించగా, ఆ స్వామి కరుణించి తన త్రిశూలంతో ఇక్కడి నేలపై గుచ్చాడు. అలా గుచ్చినప్పుడు భూమిలోంచి క్షీరం (పాలు) ఉడికి వచ్చాయి. కావున ఇది క్షీరపురం అయింది. కాలక్రమేణా పాలకొలను కాస్త పాలకొల్లుగా మారింది.

క్షీర రామంలో వెలసిన శ్రీ క్షీరారామలింగేశ్వరుని విగ్రహం తెల్లగా పాలవలే మెరుస్తూ ఉంటుంది. రెండున్నర అడుగుల ఎత్తు ఉన్న ఈ శివలింగంపై నొక్కలు నొక్కలు ఉంటాయి. ఈ నొక్కలు కుమారస్వామి అమృతలింగాన్ని ఛేదించినప్పుడు తగిలిన బాణం దెబ్బలుగా చెబుతారు. ప్రతీ సంవత్సరం ఉత్తరాయణ, దక్షిణాయన కాలాల్లో సూర్యోదయపు సమయాల్లో సూర్యుని కిరణాలు పెద్ద గోపురం రెండో అంతస్తు నుంచి క్రమంగా ప్రకారాల మధ్యగా శివలింగంపై ప్రసరించడం క్షీరారామం విశేషం. ఈ కిరణాలను దర్శించడానికి భక్తులు దూరప్రాంతాల నుంచి ఇక్కడికి వస్తారు.

- * నేపాల్ అంటే మనకు రాజు బీరేంద్ర, రాజభవనంలో కాల్పులు గుర్తొస్తాయి. ఇప్పుడా భవనం పోలీస్ నియంత్రణలో ఉంది. పర్యాటకులను లోపలికి అనుమతిస్తారు. ఫోటోలు తీయనివ్వరు.
- * పరాన్.. ఇక్కడి ఆలయాలను క్రీ.పూ. మూడవశతాబ్దిలో అశోకచక్రవర్తి కట్టించాడు. కృష్ణుడి ఆలయం, మహాదుర్గ ఆలయం తప్పక చూడాలి. లలిత్పూర్ అంటే ఇదే. భారతీదేవి ఆలయం. దేవీ జలపాతం. బుద్ధుడు పుట్టిన లుంబిని వనం నేపాల్లో ప్రత్యేక ఆకర్షణలు. మనోకామ్ దేవతకు మొక్కితే మనసులో కోరుకున్న కోరికలు తీరుతాయని విశ్వాసం. నేపాల్ ఆలయాల్లో కొబ్బరి కాయ కొట్టరు. అసలిక్కడ కొబ్బరిచెట్టే ఉండదు.
- * భక్తాపూర్లోని ఆలయాలు తొమ్మిదవద శతాబ్దిలో రాజా భూపేంద్ర మల్ల నిర్మించాడు. అద్భుతమైన దేవాలయాల సముదాయం ఈ ప్రదేశం. ఆలయ నిర్మాణశైలి రీత్యా తప్పక దర్శించదగిన ప్రదేశం. ఇది యునెస్కో గుర్తించిన ప్రపంచ వారసత్వ సపంద.
- * చెంగుగ్రామంలో చెంగు నారాయణ దేవాలయం ఉంది. ఇది నేపాల్లోని పురాతన ఆలయం.
- * పోఖ్రా... ఖాట్మండుకు 200 కి.మీ.లు సేఫీ గండకీ నది తీరాన ట్రెకింగ్ కు అనువుగా ఫెవా సరస్సులో రాఫింగ్ వంటా సాహసాల జోన్ ఇది.
- * దక్షిణకాళి పురాతనమైన దేవాలయం. ఖాట్మండుకు 22 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. బౌద్ధనాథ దేవాలయం పదకొండు కిలోమీటర్ల దూరాన ఉంది. స్వయంభూనాథ్ అతి పెద్ద బౌద్ధాలయం. దీనిని మంకీ టెంపుల్ అని కూడా అంటారు. రెండు వేల ఏళ్ల కిందట ఈ ఆలయాన్ని రాగితో నిర్మించడం విశేషం.

అలుపెరగని సంపాదకులు

పాత్రికేయ వృత్తిపట్ల అంకితభావం కలిగిన పాత్రికేయుడిగా పనిచేయటం అప్పటి ఇప్పటి కాలమాన పరిస్థితుల్లో - ఒక అనిధారా వ్రతం. 85 ఏళ్లు దాటిన ఇద్దరు తాము నమ్మిన ప్రమాణాలతో ఇంగ్లీషులో రెండు పత్రికలు నడుపుతున్నారు. ఒకటి - 'త్రివేణి' త్రైమాసిక పత్రిక. మరొకటి - 'స్వ్యా స్వతంత్ర టైమ్స్' మాసపత్రిక. 'త్రివేణి' సంపాదకుడి వయస్సు 91 ఏళ్లు. 'స్వ్యా స్వతంత్ర టైమ్స్' సంపాదకుడి వయస్సు 85 ఏళ్లు. అయినా ఆ వయోభారం వల్ల వాళ్ల జ్ఞాపక శక్తి క్షీణించనూ లేదు. వాళ్ల సామర్థ్యానికి వన్నె తగ్గనూ లేదు. ప్రతి యువత తెలుసుకోవద్దగ్గ ఆ ఇద్దరు పత్రికా సంపాదకుల కులసామ్రాట్లు.

ఐ.వి. చలపతిరావు

'త్రివేణి' ఇంగ్లీషు పత్రికకు 85 ఏళ్లు. దాని ప్రధాన సంపాదకుడికి 91 ఏళ్లు.

అంటే ఆయన అప్పట్నుంచీ జర్నలిజంలో ఉన్నారా!!! లేరు. కానీ, ఆయన జర్నలిజంలో జీవిత సాఫల్య పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. దేశవిదేశాల్లోని చాలా కళాశాలలకు, విశ్వవిద్యాలయాలకు, విద్యా సంబంధిత శిక్షణా సంస్థలకు, రామకృష్ణ మఠ్ వంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలకు, ప్రచురణకర్తలకు, విద్యావిషయక పుస్తకాలు చదివే పాఠకులకు, ప్రముఖుల జీవిత చరిత్రలు చదివేవారికి ఆయన సుపరిచితం - ఆయనే ఐ.వి. చలపతిరావు.

ఐ.వి. చలపతిరావు

సాధారణ లెక్చరర్ గా ఆయన వృత్తి జీవితం ఆరంభమయినా విద్యా సంబంధమైన విషయాలపట్ల ఆయనకున్న అవగాహన, పరిజ్ఞానం చూసి, రాష్ట్రంలోని, దేశంలోని చాలా విశ్వవిద్యాలయాలు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు, ప్రైవేట్ సంస్థలు ఆయన సేవలను దశాబ్దాలుగా వినియోగించుకున్నాయి. రాష్ట్రం ప్రభుత్వంలో Director of Public Instruction గా 1978లో పదవీ విరమణ చేశాక Central Institute of English & Foreign Languages వంటి సంస్థల్లో ఆయన బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ఈ అంశాల పట్ల ఆయనకు ఎంత మక్కువంటే "ఈ వయస్సులో (91) ఎలా వెళ్లగలుగుతున్నారన్న" ప్రశ్నకు.. "స్టేజీ దాకా వీల్ ఛాయిర్ వెడతాను. ఇబ్బందేం లేదు" అంటే అదేమీ పెద్ద పట్టించుకోవాల్సిన సమస్య కాదన్నట్లు తేల్చి చెప్పేస్తారు.

మీకు జర్నలిజంతో అనుబంధం ఎలా ఏర్పడిందంటే.. "కాలేజ్ మ్యాగజైన్ కు వ్యాసాలు రాసేవాడిని. తరువాత లాహోర్ (విభజనకు ముందు) నుండి 'ట్రూ కన్ ఫెషన్స్' అనే పత్రికకు కథలు రాసేవాడిని. కరాచీనుండి వెలువడే 'ఎలక్ట్రో స్టూప్' అనే పత్రిక సైంటిస్టులకు సంబంధించిన వ్యాసాలు నాచేత రాయించుకునేది. అలా మొదలయింది" అని చెప్పారు. 30కిపైగా పలు అంశాలపై పుస్తకాలు, పలు పురి ప్రముఖుల జీవితచరిత్రలు రాశారు. ఆయన భాష, శైలి ఆయన బలం.

మరి 'త్రివేణి' పత్రికతో అనుబంధం ఏమిటి? "మహాత్మాగాంధీ క్రమంతస్తుకుండా చదివిన పత్రిక ఇది. దాని సలహామండలి అధ్యక్షులుగా డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ ఉండేవారు. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సరోజినీ నాయుడు, హరింద్రనాథ్ చటోపాధ్యాయులు, రాజగోపాలచారి, అరబిందో వంటి ప్రముఖులు వ్యాసాలు రాసేవారు. అనేక సంస్కరణోద్యమాలకు శ్రీకారం చుట్టిన అమూల్యమైన వారసత్వ సంపదవంటి తొలినాటి పత్రికలు చాలామటుకు అంతరించిపోగా ఒకటో అరో మిగిలాయి. వాటిలో త్రివేణి. కోలవెన్ను రామకోటేశ్వరరావు మద్రాస్ నుండి ప్రారంభించిన ఈ పత్రికను ఎలాగయినా బతికించుకుందామన్న తపనలో ఇది బెంగుళూరు, మద్రాస్, బందర్ల మీదుగా 1991లో హైదరాబాద్ కు చేరింది. దీన్ని ఎలాగయినా నిలబెట్టాలని ఒక ట్రస్ట్ ఏర్పాటు చేసి నడుపుతున్నారు, ప్రభుత్వపరంగా కాస్త సహాయం ప్రకటనల రూపంలో అందితే మామీద కాస్త భారం తగ్గుతుంది. అయినా వాటికోసం చూస్తూ నిరాశపడి నాణ్యత, ప్రమాణాల విషయంలో రాజీపడదలచుకోలేదు. అందుకే నా తదనంతరం కూడా ప్రభావంతో ప్రచురితమయ్యే ఏర్పాటు చేస్తున్నా.." అంటారు 'త్రివేణి' సంపాదకులు శ్రీ ఐ.వి. చలపతిరావు. నిజానికి చలపతిరావుగారు ఒక మంచి విద్యావేత్తయినా, ఒక మంచి పత్రిక, మంచి విలువలను ప్రబోధించే, విజ్ఞానాన్ని పంచే పత్రికను పూర్వవైభవంతో బతికించుకోవాలన్న ఆయన తపన, నిబద్ధతను చూస్తే నూటికి నూరు శాతం.. కాదు వెయ్యిశాతం ఆయనలో ఒక నిఖార్సయిన పాత్రికేయుడి విశ్వరూపం కనిపిస్తుంది.

పి. వామనరావు

సవాళ్లు పాత్రికేయులకు నిత్యకృత్యమయినా చరిత్రలో కీలకఘట్టాలుగా మిగిలిపోయే సంఘటనలకు సజీవసాక్షిగానేకాక, వాటిని లక్షమందితో పంచుకునే అత్యంత

అరుదైన అవకాశం బహుకొద్దిమందికి మాత్రమే దక్కు తుంది. ఆ కొద్దిమందిలో కూడా ఒకరిద్దరికి ఆ అవకాశాలు పుష్పలంగా లభించాయి. అప్పటివారికేకాక, దశాబ్దాల తరబడి ఇప్పటివారి ప్రజానికానికి పంచి పెడుతున్న పాత్రికేయులు శ్రీ పి. వామనరావు. 1947 జూలై నుండి ఇప్పటివరకు ఎత్తిన కలం దించకుండా పత్రికా క్షేత్రాన్ని సుసంపన్నం చేస్తున్న శ్రీ వామనరావు వయస్సు 85 సంవత్సరాలు. స్వగ్రామం కరింనగర్, కార్యక్షేత్రం - హైదరాబాద్. మన రాష్ట్రంలోనే కాక, జాతీయస్థాయిలో అమిత గౌరవాభిమానాలను పొందిన పాత్రికేయులు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు ఖాసా సుబ్బారావుగారి అల్లుడు. (ఖాసా సుబ్బారావుగారు జీవిత పర్యంతమూ పత్రికలతోనే గడిపారు.) పాత్రికేయ వృత్తి సౌరభాలనేకాక, ప్రజాసంబంధాలు నెరిపే ప్రభుత్వాధికారిగా, కార్పొరేట్ యాజమాన్య సభ్యుడిగా, సంఘ సేవకుడిగా కూడా వామనరావు తన జీవితాన్ని పరిమళ భరితం చేసుకున్నారు. నిజాంపూయాంలో హైదరాబాద్ రాజ్యంనుండి దిహిందూ, ఆంధ్రపత్రికలకు విలేఖరిగా పత్రికా జీవితం ప్రారంభించారు. నిజాంకాలం నాటి రజాకార్ల అరాచకాలను, భారత్ పోలీస్ చర్యను, హైదరాబాద్ సంస్థాన విమోచన సమయంలో భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా వచ్చిన కె.ఎం. మున్షీతో సాన్నిహిత్యాన్ని పెంచుకున్నారు. మిలటరీ గవర్నర్ గా జెఎన్ చౌదరి పాలనను, ఆ తర్వాత వచ్చిన వెల్లోడి ప్రజా ప్రభుత్వం పాలనను, 1956నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణను పాత్రికేయుడిగా ప్రపంచానికి నివేదించిన గొప్ప పత్రికా రచయిత. సాధారణ నిబంధనలకు, సంప్రదాయాలకు భిన్నంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచార, చలనచిత్ర పర్యాటక శాఖకు డైరెక్టరుగా నియమితులయిన మొదటి, చివరి పాత్రికేయుడు. ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకూ, పత్రికలకూ వారధిగా నిలిచే ఈ శాఖ సంచాలకుడిగా ఆయన విధులు నిర్వహించే రోజుల్లోనే 1969 తెలంగాణా ఉద్యమం, 1972 నాటి జైఆంధ్ర ఉద్యమం, 1971లో భారత్ - పాక్ యుద్ధం జరిగాయి. దీనికి ముందూ తరావ్ ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రుల దగ్గర, రాష్ట్రపతి పాలనలో గవర్నర్ ఖండూభాయ్ దేశాయ్ దగ్గర వృత్తిపరమైన బాధ్యతలను విజయ వంతంగా నిర్వహించారు. భవాన్స్ జనరల్, డక్టర్ క్రానికల్ వంటి పలుపత్రికల్లో ఆయన విరివిగా, నిరాటంకంగా కాలమ్స్ రాశారు. తొలినాటి తెలుగు పత్రికల్లో మణిపూసగా భాసిల్లిన 'స్వతంత్ర', 'స్వరాజ్య' పత్రికల స్థాపక సంపాదకులైన తన మామగారు ఖాసా సుబ్బారావుగారి స్మృత్యర్థం 1986లో శ్రీవామనరావు, 'స్వ్యా స్వతంత్ర టైమ్స్' పత్రికను ప్రారంభించారు. ఇప్పటికీ ఈ ముదిమి వయస్సులో కూడా నిరాటంకంగా, ఉత్సాహంగా ఒంటిచేత్తో నడుపుకుంటూ వస్తున్నారు. (ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా వ్యాససారంగా...)

పి.వామనరావు

భీమారావు అంబేద్కర్ కు నీరాజనం

అంటరాతని తనం తెలియని గుండెలు మనుషులకుండా అని అడుగు, బదుగు వ్యత్యాసాలైన సమాజం కావాలని అక్షరాస్యతతో అట్టడగు వర్గాలు ఎదగాలని అందరికీ అభివృద్ధి ఫలాలు, అవకాశాలు సమంగా అందాలని ఆత్మ సాక్షిగా ప్రతినేతా రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించాలని అధికారం పంచుకునేందుకు ఏ 'బదుగు' అనర్హుడు కాడని అంబరమంత ఆశయంతో అహర్నిశలు శ్రమించారు! ఆనందం బలహీనులకూ అందాలని అనుక్షణం తపించారు! అంబేద్కర్! అందుకో నీవు భారతశాతీ నీరాజనం ప్రతిఒక్కరి అజ్ఞానం ఆవిరయ్యేలా ఆపహించు.

(ఏప్రిల్ 14 - 'భారతరత్న' డాక్టర్ భీమ్ రావ్ అంబేద్కర్ జయంతి)

